

PART VUITENA

Vocabulari de dubtes

ÍNDEX**Part vuitena
VOCABULARI DE DUBTES**

I.	DUBTES GENERALS	379
II.	ÀMBIT ADMINISTRATIU	432
1.	TERMES	433
2.	FRASEOLOGIA	464
3.	RECURSOS I NOVES INCORPORACIONS LÈXIQUES	488

INTRODUCCIÓ

Aquesta part es divideix en tres capítols. El primer inclou una llista alfabetitzada de dubtes generals; el segon, una llista de termes i de fraseologia de l'àmbit administratiu, i el tercer informa sobre les pàgines web oficials on periòdicament s'inclouen nous termes a la llengua catalana.

I. DUBTES GENERALS

En aquest glossari es recull, per ordre alfabètic, una selecció de dubtes generals que poden sorgir a l'hora d'escriure en català. Els dubtes són de tot tipus: de lèxic, de morfologia verbal, de sintaxi, etc. En els casos en què s'ha considerat necessari, s'hi han incorporat exemples il·lustratius. La majoria d'entrades són en català, però també s'hi han inclòs paraules i expressions procedents del castellà i d'altres llengües.

LES FORMES INCORRECTES VAN PRECEDIDES D'UN ASTERISC.

a

a (complement directe)

Com a criteri general, el complement directe de persones no ha de dur la preposició *a*. Només hi ha dues excepcions: davant dels pronoms forts (*mi, tu, ell/ella, nosaltres, vosaltres, ells/elles, vostè, tothom, tots*), *qual* i *qui* i quan l'absència de la preposició *a* pot provocar ambigüitat.

**Saludàrem al nostre amic.*

Saludàrem el nostre amic.

**El nostre equip es classificarà si guanya l'adversari [ambigüitat].*

El nostre equip es classificarà si guanya a l'adversari.

a (+ infinitiu)

La forma *a + infinitiu* en frases com *import a pagar, actuacions a desenvolupar*, etc. és un gal·licisme no recomanable. Per tant, se n'ha de restringir l'ús en textos on càpiga una altra construcció. Això no obstant, en impresos, taules, etc., per raó d'espai, es pot emprar.

abocar (informàtica)

És la forma catalana de la castellana *volcar* i no **bolcar*. Igualment, el substantiu corresponent és *abocament* i no **bolcatge*.

Abocar dades, abocament de dades.

abonar

No és correcte amb el significat de *fertilitzar*. S'ha de substituir per *adobar* o *femar*.

***abreviar**

Aquest verb és incorrecte. S'ha de substituir per *abreujar*. És correcta, però, la forma *abreviatura*.

abstenir-se

Aquesta és la forma correcta i no **abstendre's*.

***aclarar**

Aquest verb és incorrecte. S'ha de substituir per *aclarir*.

aclarir/clarificar

No són sinònims. *Clarificar* només significa 'llevar (d'un líquid) les substàncies que l'enterboleixen'. *Clarificar l'aigua*.

Aclarir aquesta qüestió.

acomiar

És la forma catalana de la castellana *despedir*. Si s'aplica a un lloc de treball, es poden emprar també *despatxar* o, si es tracta de càrrecs, *destituir* o *separar*.

acompanyar

No és incorrecte, però en llenguatge administratiu és preferible emprar el verb *adjuntar*.

Heu d'acompanyar la sol·licitud amb la documentació següent:

Heu d'adjuntar a la sol·licitud la documentació següent:

***acondicionar, *acondicionament**

S'escriuen sense *a* inicial: *condicionar, condicionament*.

***acte seguit**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *tot seguit, immediatament*, etc.

addició/addicció/addicional

Addició vol dir 'suma, cosa que s'afegeix'; *addicció* vol dir 'dependència'.

És convenient l'addició d'un índex.

L'addicció als tranquil·litzants.

La disposició addicional [la disposició que s'afegeix].

adjunt/a

És un adjectiu, no un adverbi. Per tant, com a adjectiu (*adjunt, adjunta, adjunts, adjuntes*) ha de concordar amb el nom a què es refereix.

**Adjunt us tramet l'informe que em sol·licitàreu.*

Us tramet, adjunt, l'informe que em sol·licitàreu.

També és correcte com a 1a persona del present d'indicatiu del verb *adjuntar*:

Us adjunt l'informe que em sol·licitàreu.

adreça

No és sinònim de *direcció*, sinó de *domicili*.

**Em dius la teva direcció?*

Em dius la teva adreça?

adverbis (acabats en -ment)

Si dos adverbis, o més, acabats en *-ment* s'escriuen seguits, tots dos han de dur la terminació *-ment*. També és correcte suprimir-la del segon, tot i que aquesta forma és més pròpia de registres literaris.

El problema s'ha resolt ràpidament i favorablement.

El problema s'ha resolt ràpidament i favorable.

***afincar-se**

La forma correcta és *establir-se*.

**Una persona afincada a Mallorca.*

Una persona establerta a Mallorca.

També es poden emprar altres formes:

Una persona que viu a Mallorca. Una persona domiciliada a Mallorca.

***a fi de que**

La preposició *de* ha de caure: *a fi que*.

afores

És masculí: *els afores*.

afrontar

És correcte amb el significat de 'fer cara (a algú o a alguna cosa), resistir-se sense acovardir-se'.

Afrontar un problema.

És incorrecte l'ús en llenguatge administratiu: **afrontar una despesa, *afrontar un pagament*, etc. En aquest cas s'ha de substituir per *atendre, satisfer, pagar*, etc.

agilitar/agilitzar

Les dues formes són correctes. *Agilitzar* s'ha incorporat també al diccionari normatiu.

***agrarar, *agrarant**

El verb correcte és *agreujar* i el substantiu o adjectiu *agreujant*.

S'ha agreujat la malaltia.

Una circumstància agreujant.

***agraviar, *agravi**

El verb correcte és *agreujar* i el substantiu, *greuge*.

L'ha agreujat molt amb les seves paraules.

Un greuge comparatiu.

***al (davant infinitiu)**

És incorrecte i s'ha de substituir per *en* (només amb sentit temporal).

**Al acabar la reunió, tothom sortirà a fer un cafè.*

En acabar la reunió, tothom sortirà a fer un cafè.

a l'efecte

Les formes *a l'efecte* i *a aquest efecte* són correctes quan es refereixen a un sol efecte.

Per referir-se a diversos efectes s'han d'emprar les formes *als efectes* o *a aquests efectes*.

Heu de presentar a l'efecte [o a aquest efecte] el certificat d'empadronament.

Als efectes de preinscripció, de matriculació i de pagament de taxes, heu d'acreditar [...]

***a l'espera de**

Aquesta forma és incorrecta. S'ha de substituir per *en l'espera de*, *esperant*, *mentre esperam*, etc.

**A l'espera de les vostres notícies, us salud cordialment.*

Esperant les vostres notícies, us salud cordialment.

***al fi i al cap**

La forma correcta és *al cap* i *a la fi*.

***al front de**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *al davant de*, *al capdavant de* o per altres construccions.

**Al front del projecte hi ha dos arquitectes.*

Al davant del projecte hi ha dos arquitectes.

Dirigeixen el projecte dos arquitectes.

a l'hora / alhora

A l'hora, separat, vol dir 'en el moment de' o 'amb puntualitat'. *Alhora*, junt, vol dir 'al mateix temps'.

A l'hora de fer la reserva, no heu d'oblidar presentar el certificat de residència.

Sempre arriba a l'hora.

Vàrem fer la reserva i el pagament alhora.

***alimentici**

La forma correcta és *alimentari*.

almanco

S'escriu junt i té com a sinònims *com a mínim*, *pel cap baix*, *si més no*, etc. La forma *almenys* és més adequada en registres formals.

almenys

S'escriu junt i té com a sinònims *com a mínim*, *pel cap baix*, *si més no*, etc.

***a lo millor**

Aquesta expressió es un castellanisme. S'ha de substituir per *probablement*, *és possible que*, *potser*, etc.

***al respecte**

És un castellanisme que s'ha de substituir per les formes *respecte d'això*, *sobre això*, *sobre aquesta matèria*, etc. Sovint es pot eliminar sense que s'alteri el sentit del text. A vegades es pot substituir per un pronom feble.

**No tenc res més a dir al respecte.*

No tenc res més a dir respecte d'això.

No hi tenc res més a dir.

amb data/en data/de data

L'expressió *amb data* s'ha d'emprar per referir-se a la data inscrita en un document. És sinònima de l'expressió *de data*, tot i que en llenguatge administratiu és molt més habitual la primera.

En data es refereix a la data en què es rep un document o té lloc un fet.

En data 14 de setembre la Direcció General ha rebut una carta amb data 31 d'agost en la qual [...]

amb motiu de

No és correcta la forma **en motiu de*.

***amb o sense**

La preposició *amb* ha d'anar seguida del substantiu i després de la conjunció *o* va la preposició *sense*. És incorrecta la forma *amb o sense* seguida de substantiu.

**Amb o sense la seva participació, el projecte ha de continuar.*

Amb la seva participació o sense, el projecte ha de continuar.

amb relació a

Aquesta locució és correcta, com també ho és *en relació amb*. És incorrecta **en relació a*.

amb vista a / en vista de

Amb vista a indica futur i és la forma catalana de la castellana **de cara a*. També és correcta la forma *en vista de*, que indica causa.

He de preparar un guió amb vista a la reunió.

En vista dels resultats, tothom se'n va anar decebut.

***a mig termini**

La forma correcta és *a mitjà termini*.

A mitjà termini es podrà trobar una solució.

a mitjan + nom

Aquesta locució no té plural i es fa servir per referir-se a la meitat aproximada d'un període. S'escriu sense la preposició *de*.

El treball s'ha de presentar a mitjan setembre.

anàlisi

És una paraula femenina. El singular no duu *s* final, però el plural sí.

Demà anirà a cercar les anàlisis clíniques.

anar a + infinitiu

Aquesta construcció és correcta per expressar acció però no per expressar futur.

Van a comprar pa.

**Van a celebrar l'aniversari dijous.*

Celebraran l'aniversari dijous.

a nivell de

No s'ha de fer servir en sentit figurat, sinó únicament en sentit propi, és a dir, quan *nivell* és un concepte d'altura. En sentit figurat es pot substituir per *en l'àmbit*, *en l'àmbit de*, *des del punt de vista*, *en l'àrea*, etc.

El poble és a 300 m a nivell de mar.

**Ha estat una mesura molt discutida a nivell funcional.*

Ha estat una mesura molt discutida en l'àmbit funcional.

***annexe**

La forma correcta és *annex* i el plural masculí és *annexos*, no *annexes* que és el plural femení.

anomenar/nomenar

Anomenar vol dir 'donar nom, tenir per nom o esmentar pel nom'. *Nomenar* significa 'designar per a un càrrec'.

L'han nomenat secretari general.

L'han anomenat contínuament a la reunió.

***anorèxic**

Tot i que s'ha estès molt l'ús incorrecte d'aquest adjectiu, la forma correcta és *anorèctic*.

***a no ser que**

És una expressió incorrecta. S'ha de substituir per *llevat que*, *tret que*, etc.

**A no ser que canviï d'actitud, no hi tornaré a parlar.*

Llevat que canviï d'actitud, no hi tornaré a parlar.

***apertura**

La forma correcta és *obertura*.

a pesar de/que

Aquesta forma és correcta. Davant la conjunció *que* la preposició *de* cau.

A pesar dels seus esforços, no va poder aprovar.

A pesar que va fer tant com va poder per conciliar-los, no ho aconseguí.

a poc a poc

En aquesta locució no es pot ometre la *a* inicial.

apostrofació (casos d'ambigüitat)

En casos d'ambigüitat no s'ha d'apostrofar.

**l'asimetria, *l'anormalitat, *d'anormal*

la asimetria, la anormalitat, de anormal

aprofundir

Pot ser transitiu o intransitiu. És transitiu i va sense preposició quan significa 'estudiar a fons'. Quan significa 'anar al fons de les coses' és intransitiu i ha d'anar seguit de la preposició *en*.

Hem d'aprofundir aquest tema.

Hem d'aprofundir en l'anàlisi d'aquest problema.

argumentari

Aquest substantiu, molt usat darrerament, és incorrecte. La forma correcta és *argumentació*.

aroma

És una paraula femenina. *Fa una aroma deliciosa.*

***arrel de**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *arran de*.

**Arrel dels resultats obtinguts, el partit es planteja fer un congrés extraordinari.*

Arran dels resultats obtinguts, el partit es planteja fer un congrés extraordinari.

article determinat

En les coordinacions de noms, si el primer duu article, és preferible que també en duguin els altres, especialment si són de gènere diferent.

**Els pisos, xalets i finques rústiques han pujat molt de preu.*

Els pisos, els xalets i les finques rústiques han pujat molt de preu.

***a ser possible**

Aquesta expressió no és correcta. Les formes correctes són *si és possible* o *si pot ser*.

assenyalar/senyalar

Assenyalar té un significat més ampli, sovint sinònim de *mostrar* o *indicar*. *Senyalar* té un significat molt més restringit: només vol dir 'posar un senyal'.

El secretari assenyala els inconvenients d'executar la proposta.

Algunes vegades, però, són correctes les dues opcions tot i mantenint un significat diferent:

Senyalau amb una creu l'opció correcta [posau el senyal d'una creu a l'opció correcta].

Assenyalau amb una creu l'opció correcta [indicaeu l'opció correcta].

assequible/accessible

Assequible vol dir 'que es pot obtenir' i *accessible* significa 'de fàcil accés o tracte'.

Crec assequible un bon resultat.

És una persona molt accessible.

assetjament

Aquesta és la forma correcta i no el castellanisme **acoso*.

***a tenor de**

Aquesta locució no és correcta. S'ha de substituir per *d'acord amb*, *segons*, *en virtut de*, etc.

***atestiguar**

La forma correcta és *testificar*.

atmosfera

En català és una paraula plana, amb l'accent sobre la *e*.

atorgar

S'escriu amb *a* inicial, no amb *o*.

autodidacte

Té forma masculina, que s'escriu amb *e* final.

Un artista autodidacte.

avanç/avenç

Avenç vol dir 'quantitat estalviada' i 'progrés', que és el significat més usual. *Avanç* és sinònim d'*avançament*. Vol dir, entre d'altres significats, 'acció i efecte de passar davant' i també 'pagament anticipat', sinònim de *bestreta*.

Cada dia hi ha més avenços en l'àmbit de la informàtica.

Ha fet un avanç molt perillós.

M'han hagut de fer un avanç de la nòmina.

avantatge

És masculí.

Té molts avantatges pràctics.

avui dia, avui en dia

Són correctes les dues formes.

***avui per avui**

La forma catalana correcta és *ara per ara*.

b**bacteri**

És masculí.

Els bacteris es fan resistents a alguns antibiòtics.

***baix (preposició)**

No es pot emprar com a preposició. La forma correcta és *sota*. En alguns casos es pot emprar també *davall*.

**Deu graus baix zero.*

Deu graus sota zero.

Deu graus per davall zero.

bàner

És la forma catalana de l'anglès *banner*. Un *bàner* és un 'espai publicitari en una pàgina web, generalment de forma rectangular, el qual, quan s'hi fa clic, permet d'accedir al web o a una altra pàgina de l'anunciant'.

***base imponible**

La forma correcta és *base imposable*.

bastant

Com a adverb, és invariable. *Com va? Bastant bé.*

Com a adjectiu no té forma de femení, però sí de plural. *Hi havia bastants places lliures. Hi ha bastant organització.*

bianual

Vol dir 'que té lloc dues vegades cada any'.

La comissió es reuneix amb periodicitat bianual.

biennal

Vol dir 'que es fa cada dos anys'.

Un congrés biennal.

bimensual

Vol dir 'que té lloc dues vegades cada mes'.

Una revista bimensual [una revista quinzenal].

bimestral

Vol dir 'que té lloc cada dos mesos' o 'que dura dos mesos'.

Una revista bimestral.

***bodega (lloc on es guarda el vi)**

La forma correcta és *celler*. *Bodega* només és l'espai d'una nau per posar-hi càrrega.

***bono**

La forma correcta és *bo* i en plural, *bons*.

***borrador**

Les formes correctes són *esborrador* (cosa que serveix per esborrar) i *esborrany* (esbós d'un escrit).

borsa

S'ha d'emprar *borsa* i no *bossa* per referir-se al lloc públic on es reuneixen els agents de canvi i també al concepte relacionat amb les ofertes de treball.

Inverteix molt en borsa.

Borsa d'interins.

***bòveda**

La forma correcta és *volta*.

La volta de creueria és característica del gòtic.

***buidat (substantiu)**

La forma correcta és *buidatge*. *Buidat* només és correcte com a participi del verb *buidar*.

Hem de fer un buidatge sobre el tractament d'aquest tema en la premsa local.

***bursàtil**

La forma correcta és *borsari*.

El mercat borsari.

C**cabal/cabdal**

Cabal és un substantiu amb significats diversos i que en castellà té la forma *caudal*; *cabdal* és un adjectiu que significa 'principal, eminent'.

El cabal d'un riu.

Una qüestió cabdal.

***cabildo**

La forma catalana és *capítol*. *Cabildo* només s'ha de fer servir per referir-se a la institució que governa cada una de les set illes Canàries: el *Cabildo Insular*.

El capítol catedralici.

***callejero**

La forma catalana és *guia de carrers*.

calor

És una paraula femenina: *la calor*.

cambrà/càmera

L'aparell es diu *càmera*; *cambrà*, a més d'altres significats, és un òrgan polític o una institució que agrupa entitats econòmiques per a la defensa d'interessos comuns.

Una càmera de vídeo.

La Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació.

carpa

Només és correcte com a nom d'un peix. La construcció coberta i tancada amb veles, improvisada a l'aire lliure i utilitzada per celebrar-hi espectacles, es diu *envelat*.

***casc antic, casc urbà**

Les formes correctes són *nucli antic*, *nucli urbà*.

celebrar

Aquest verb només es pot emprar per fer referència a celebracions (actes festius). Vegeu-ne els usos en llenguatge administratiu al capítol següent.

certificació

No és sinònim de *certificat*. *Certificat* és el nom del document; *certificació* és l'acció de certificar.

certificat mèdic

Aquesta és la forma correcta i no **certificat metge*.

cessar

No és correcte l'ús transitiu d'aquest verb i, per tant, no pot dur complement directe. Es pot substituir per la forma *disposar el cessament de*. És correcte en els usos intransitius.

**El president cessà el secretari.*

El president disposà el cessament del secretari.

El secretari cessà en les seves funcions.

cita/citació

La reproducció literal d'un text és una *citació*, no una *cita*.

La llei inclou diverses citacions del text estatutari.

citar

S'ha de restringir l'ús d'aquest verb als significats de 'reproduir literalment un text o unes paraules' i també a l'acció de fer una citació (document administratiu).

No és sinònim, per tant, d'*esmentar*, *mencionar*, *fer referència*, etc.

Haurem de citar les persones afectades per la interposició d'aquest recurs.

Va citar un paràgraf complet del llibre.

**Heu de trametre la documentació citada en el termini de deu dies.*

Heu de trametre la documentació esmentada en el termini de deu dies.

co (prefix) + r

El prefix *co* seguit d'una paraula començada en *r*, s'escriu amb una sola *r*. És important distingir quan es tracta d'un prefix (d'ús restringit), perquè en les paraules ordinàries òbviament s'ha d'escriure doble *r* quan correspongui.

Les designacions coreferents ajuden a evitar repeticions [prefix].

El certificat corresponent [no prefix].

***cobro revertit**

La forma correcta és *cobrament a destinació*.

com/com a

Com és un element comparatiu que es pot substituir per *igual que* o *com si fos*; *com a* vol dir 'en qualitat de'.

Actua com a vocal.

És tan alt com el seu germà.

***colindant**

Les formes correctes són *adjacent, llandant, contigu/a*, etc.

***col·lisionar**

Les formes correctes són *col·lidir, xocar, topar*, etc.

comitè

Duu accent obert.

complet(a)/complert(a)

Complet és un adjectiu qualificatiu; *complert* és el participi del verb *complir*.

S'ha d'examinar l'expedient complet.

He complert les meves obligacions.

***complexe**

La forma correcta, tant del substantiu com de l'adjectiu, és *complex*. El plural masculí és *complexos* i el femení, *complexes*.

Té complex d'inferioritat.

Uns problemes complexos.

complir

La forma intransitiva d'aquest verb, normalment seguida de la preposició *amb*, està admesa al diccionari normatiu. Normalment, però, s'ha d'emprar l'ús transitiu, sense preposició.

Complir les obligacions.

Complir amb les obligacions.

complir/acomplir

Tenen significat diferent, tot i que a vegades són intercanviables. *Acomplir* significa 'executar, portar a cap' i també 'esdevenir-se'.

Ha acomplert tot el programa previst.

Ha complert tot el programa previst.

Compleix els requisits.

**Acompleix els requisits.*

complimentar

No es pot emprar com a sinònim d'*emplenar* o *omplir*. *Complimentar* vol dir únicament 'fer compliments'.

**He de complimentar l'imprès.*

Les autoritats complimentaren Ses Alteses Reials.

compondre/composar

Tenen significat diferent. *Compondre* té un significat molt ampli i habitualment és la forma que s'ha de fer servir. *Composar* té un significat molt més restringit, poc usual. El participi de *compondre* és *compost*, no **composat*.

El tribunal es compon de cinc membres.

Ha compost una cançó.

composts cultes

S'escriuen sense guionet i, si hi pertoca, han de dur un sol accent, no dos: *historicoartístic*, *politicoeconòmic*, *fisicomatemàtic*.

comptar amb

No és sinònim de *tenir* o de *disposar de*. Només s'ha d'emprar amb el significat de *confiar*.

Esper comptar amb la vostra col·laboració [confii en la vostra col·laboració].

El projecte compta amb la col·laboració de nombrosos tècnics [correcta amb el significat de 'confia en la col·laboració'; incorrecta amb el significat de 'tenir'].

El projecte té la col·laboració de nombrosos tècnics.

compte/conte/comte

Tenen significat diferent.

Compte és masculí. *Un compte corrent*. *El compte, per favor*.

Llegir un conte.

El comte Mal.

comú/una

Aquest adjectiu té forma femenina. L'adverbi és *comunament*, no **comunment*.

Una causa comuna.

Ho fa així comunament.

comunicat

Aquesta és la forma catalana que correspon a la castellana *parte*. *Comunitat mèdic*.

conforme

És un adjectiu i també un adverbi equivalent a *conformement*. És incorrecte, però, fer-lo servir com a expressió equivalent a *a mesura que*.

**Conforme anem rebent les confirmacions d'assistència, decidirem el lloc de la reunió*.

A mesura que anem rebent les confirmacions d'assistència, decidirem el lloc de la reunió.

confós/confús

Confós és el participi del verb *confondre* i *confús* un adjectiu. La diferència és la mateixa que en castellà: *confundido* i *confuso*.

M'he confós en el càlcul del pressupost.

Aquest text es bastant confús.

consegüentment/conseqüentment

Consegüentment vol dir 'en conseqüència' i *conseqüentment* vol dir 'd'una manera conseqüent'.

Consegüentment amb el paràgraf anterior, [...]

Ha actuat conseqüentment.

contemplar

Aquest verb no té sentit figurat i, per tant, només es pot fer servir en el sentit de 'contemplar amb la vista'. En el llenguatge juridicoadministratiu és molt usual i s'ha de substituir per *preveure*, *incloure*, *establir*, *tractar de*, etc.

Des de la terrassa es pot contemplar la badia de Pollença.

**La normativa contempla diverses actuacions en aquest sentit.*

La normativa preveu diverses actuacions en aquest sentit.

***contexte**

La forma correcta és *context* i el plural és *contextos*, no **contextes*.

***córrer a càrrec**

Aquesta forma és incorrecta. Les correctes són *anar a càrrec* o *ser a càrrec*.

La despesa anirà a càrrec de la partida pressupostària esmentada.

**La despesa correrà a càrrec de la partida pressupostària esmentada.*

costum

És masculí.

Un costum inadequat.

crisi

El singular s'escriu sense *s* final, però el plural duu *s*.

Una crisi irresoluble.

Diverses crisis irresolubles.

***cult**

Aquesta forma és incorrecta. Les correctes són *culte* per al masculí i *culta* per al femení.

És un home molt culte.

currículum

Duu accent, perquè és una paraula adaptada al català. La forma llatina, *currículum vitae*, no en duu i s'escriu en cursives. El plural de *currículum* és *currículums* i el de *currículum vitae* és *currícula vitae*.

d***daltònic**

La forma correcta és *daltonià*.

***d'ara en endavant**

Les formes correctes són *d'ara endavant* o *en endavant*.

darrere

S'escriu amb *e* final.

A la pàgina de darrere hi ha més comentaris.

de [en lloc de a]

En algunes construccions s'ha d'usar la preposició *de* en lloc de *a*.

**Olor a tabac.*

Olor de tabac.

**Olla a pressió.*

Olla de pressió.

**Jersei a quadres.*

Jersei de quadres.

***de cara a**

La forma correcta d'aquesta locució, que expressa futur, és *amb vista a*.

El partit ha de treballar molt amb vista a les properes eleccions.

de data

És equivalent a *amb data*, tot i que en llenguatge administratiu és més usual aquesta darrera.

He rebut una carta de data 12 de setembre.

He rebut una carta amb data 12 de setembre.

degut a

No és equivalent a les expressions que indiquen causa (*a causa de*, *per raó de*, *per*, etc.). Només es correcte com a participi del verb *deure*.

L'error és degut a la seva incompetència.

**Degut al seu divorci, va haver de vendre el pis.*

A causa del seu divorci, va haver de vendre el pis.

de + infinitiu

No es pot fer servir amb valor condicional.

**D'haver-ho sabut, hi hauria anat més d'hora.*

Si ho hagués sabut, hi hauria anat més d'hora.

***demés**

Aquesta forma és incorrecta. S'ha de substituir per *la resta, els altres*, etc.

depenent/dependent

El castellà serveix d'ajuda per distingir aquestes dues formes: *depenent* significa 'dependiendo' i *dependent*, 'dependiente'.

Un organisme dependent de la Direcció General de Cultura.

Ho decidirà depenent de les circumstàncies.

***de que**

La normativa estableix que la preposició *de* ha de caure davant la conjunció *que*.

La forma *de què* és correcta i és equivalent a la forma *del qual*: *què*, en aquest cas, no és una conjunció sinó un pronom relatiu, que s'escriu accentuat.

**Estic en contra de que s'ampliï la jornada laboral [conjunció].*

Estic en contra que s'ampliï la jornada laboral [conjunció].

Les persones de què et vaig parlar ahir vénen al sopar [pronon relatiu].

Les persones de les quals et vaig parlar ahir vénen al sopar [pronon relatiu].

***de tant en quant**

La forma correcta és *de tant en tant*.

***de repent**

Aquesta forma és incorrecta. S'ha de substituir per *de sobte, sobtadament, de cop*, etc.

des de / des que

Des de s'escriu separat. La forma **des de que* és incorrecta, perquè la preposició *de* cau davant la conjunció *que*. Per tant, s'ha de dir *des que*.

**Des de que varen començar les rebaixes, no fa més que comprar.*

Des que varen començar les rebaixes, no fa més que comprar.

desavantatge

És masculí, com *avantatge*: *un desavantatge*.

desguàs

Aquesta és la forma catalana correcta, no **desaigua* (castellà *desagüe*).

***despreci/despreciar**

Les formes correctes són *menyspreu* i *menysprear*. *Apreci* i *apreciar*, en canvi, són formes correctes.

***desprovist/a**

La forma correcta és *desproveït/da*.

destí/destinació

No són equivalents. *Destí* és únicament la sort reservada a cadascú.

**Complement de destí*

Complement de destinació

***detentar**

La forma catalana del castellà *detentar* és *detenir*. *Detenir*, però, no és correcte referit a càrrecs. En aquest cas s'han d'emprar els verbs *ocupar* o *exercir*.

**La secretària deté el càrrec des de fa cinc anys.*

La secretària ocupa el càrrec des de fa cinc anys.

***devengar**

La forma catalana de la castellana *devengar* és *meritar*. Ara bé, aquest verb en castellà té un ús més ampli que en català que no correspon al significat estricte de *meritar* que vol dir 'tenir dret (a alguna cosa) per raó d'un servei'. En aquest cas, s'han de fer servir les formes *produir*, *reportar*, *costar*, *pagar*, etc.

**La llibreta d'estalvi merita interessos.*

La llibreta d'estalvi produeix interessos.

Amb la feïnada que he fet, ja he meritat el sou d'un mes.

***diferent a**

La forma correcta és *diferent de*.

diòptria

Aquesta és la forma correcta, no **dioptria*.

direcció

No és sinònim d'*adreça*, sinó de *domicili*.

**Em dius la teva direcció?*

Em dius la teva adreça?

La direcció de l'àrea és responsabilitat del director general.

disciplinari/interdisciplinari/pluridisciplinari

Aquestes són les formes correctes. Les formes **interdisciplinar* i **pluridisciplinar*, molt usuals, són incorrectes.

donar compte

Aquesta locució és correcta. Significa ‘donar explicacions o informació’.
He de donar compte al director del resultat de la reunió.

***donar-se'n compte**

És un castellanisme, molt usual a les Illes Balears, que s'ha de substituir per *adonar-se* o *témer-se*.
Avui m'he adonat de la complexitat del problema.

***donat que**

**Donat que* no és una locució, sinó el participi del verb *donar* i la conjunció *que*. La locució correcta és *atès que*.
 **Donat que s'han complert les obligacions concretes, es pot ordenar el pagament.*
Atès que s'han complert les obligacions concretes, es pot ordenar el pagament.

doncs

És incorrecte amb valor causal.
 **Va haver de córrer per presentar els documents, doncs el termini acabà ahir mateix.*
Va haver de córrer per presentar els documents, perquè el termini acabà ahir mateix.

dubte

És masculí.
Tenc un dubte.

e**efemèride/efemèrides**

Tenen significat diferent en singular i en plural. *Efemèride* és un esdeveniment notable; *efemèrides* vol dir ‘relació d'esdeveniments ocorreguts en diferents èpoques en la data d'un dia determinat’.
Commemorar una efemèride.
Les efemèrides del dia 12 de setembre.

elaborar, elaboració

No duen *ela* geminada.

el dia següent

Aquesta expressió no és incorrecta, però és molt preferible fer servir la més genuïna en català: *l'endemà*.
Aquest decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB.

***el més aviat possible**

S'escriu amb *a*: *al més aviat possible*. És equivalent a *com més aviat millor*.

elit

Aquesta és la forma catalana, que es pronuncia aguda, amb l'accent a la *i*.
L'elit de la intel·lectualitat.

ell/ella

Com a pronom, s'ha de referir a persones, no a éssers inanimats. En aquest darrer cas, s'ha de substituir per altres formes: els pronoms *aquest/a*, el pronom *si* (sovint seguit de *mateix/a*) o els relatius.

**El projecte tingué cinc esmenes. En una d'elles s'argumentava que [...]*

El projecte tingué cinc esmenes en una de les quals s'argumentava que [...]

**Aquestes observacions no s'avenen entre elles.*

Aquestes observacions no s'avenen entre si.

***e-mail**

Convé substituir aquest anglicisme per la forma catalana *correu electrònic*, que indica el canal de transmissió. Per indicar l'adreça de correu, s'ha d'emprar *adreça electrònica*.

Enviau-m'ho per correu electrònic.

M'heu de dir la vostra adreça electrònica.

emplaçar

És incorrecte en llenguatge administratiu amb el significat de *citar*.

**Ha emplaçat el funcionari a comparèixer en els jutjats.*

Ha citat el funcionari a comparèixer en els jutjats.

***emplear**

La forma catalana d'aquest verb és *emprar*, sinònima d'*usar* o *fer servir*. En l'àmbit laboral, les formes correctes són *ocupar* o *col·locar*.

**Hauràs d'emplear les tisores.*

Hauràs d'emprar les tisores.

**L'han empleat a la perfumeria.*

L'han col·locat a la perfumeria.

empleat

El substantiu *empleat* és correcte, sinònim de *treballador*.

Una empresa amb dotze empleats.

emplenar

És sinònim d'*omplir* però no de *complimentar*. En llenguatge administratiu és la forma preferible.

Emplenar un imprès.

***empotrar**

La forma correcta és *encastar*.

**Un armari empotrat.*

Un armari encastat.

en (davant infinitiu)

Aquesta construcció només és correcta amb valor temporal. En altres casos s'ha de substituir per *a* o per *de*.

En acabar l'examen, descansaré.

**El projecte consisteix en dividir la superfície en quatre àrees.*

El projecte consisteix a dividir la superfície en quatre àrees.

**Confien en resoldre el problema demà.*

Confien a/de resoldre el problema demà.

***en base a**

És una locució incorrecta. S'ha de substituir, segons el context, per *a partir de*, *basant-se en*, *partint de*, *a causa de*, *d'acord amb*, *atès*, etc.

**En base a les propostes, decidirà què fa.*

Basant-se en les propostes, decidirà que fa.

A partir de les propostes, decidirà què fa.

encontre

No és sinònim de *trobada*. *Encontre* és l'acció d'encontrar i també 'desgràcia impensada, contrarietat'. *Encontrar* significa 'topar (amb algú), sortir al pas (d'algú) i també, pronominal, 'dues persones o coses, topar l'una contra l'altra, especialment hostilment'.

**L'encontre de cases regionals.*

La trobada de cases regionals.

***en el benentès**

La forma correcta és *amb el benentès*.

***en el seu defecte**

És un castellanisme. Les expressions correctes en català són *quan no n'hi ha*, *si de cas hi manca*, *si no hi és*, *si falta*, etc.

**Correspon al president del tribunal dirigir-ne les sessions i, en el seu defecte, al suplent.*

Correspon al president del tribunal dirigir-ne les sessions i, si no hi és, al suplent.

***en el seu dia**

Aquesta expressió s'ha d'evitar perquè és un castellanisme. Es pot suprimir o substituir-la per la data concreta.

**Ja vàrem tractar d'aquest tema en el seu dia.*

Ja vàrem tractar d'aquest tema.

enervar

No és sinònim d'*irritar* sinó més aviat de *fatigar*. *Enervar* vol dir 'privar de nervi, d'energia, fer feble, impotent'.

S'enerva molt fàcilment [vol dir 'es fatiga molt fàcilment' i no 's'irrita molt fàcilment'].

***en la mida del possible**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *tant com sigui possible, en la mesura que es pugui* o *tant com es pugui*.

***en la mida que**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *en la mesura que*.

en línia

És la forma catalana d'*on-line*, un anglicisme que s'ha d'evitar.

enllaç

Aquesta és la forma catalana de *link*, un anglicisme que convé evitar. Per referir-se a l'acció, s'ha d'emprar la perífrasi *fer un enllaç*.

en lloc de/enlloc

No s'han de confondre. *En lloc de* vol dir 'en comptes de' i *enlloc* és un adverbi que vol dir 'en cap lloc'.

En lloc de fer tants de pensaments, podries decidir-te d'una vegada.

No he trobat el llibre enlloc.

***en motiu de**

La forma correcta és *amb motiu de*.

***en ordre a**

Aquesta expressió de finalitat és incorrecta. S'ha de substituir per una conjunció final o per altres expressions de finalitat: *per, amb la finalitat de, a fi de, per tal de, amb vista a*, etc.

***en quant a**

La forma correcta és *quant a*, sinònima de *pel que fa a*. També es poden emprar *en relació amb, amb relació a, respecte a, respecte de*, etc.

***en relació a**

Les formes correctes són *en relació amb* o *amb relació a*.

***entorn a**

La forma correcta és *entorn de* o *a l'entorn de*, equivalents a *al voltant de*.

en vista de

Aquesta expressió és correcta. És equiparable a *tenint en compte, atès, d'acord amb*, depenent del context. S'ha de distingir de *amb vista a*, que té valor de futur i és la forma catalana de **de cara a*.

En vista del panorama, optà per retirar-se.

He de preparar un guió amb vista a la reunió.

entregar, entrega

Són castellanismes admesos per la normativa. En llenguatge administratiu s'han de fer servir les formes *lliurar* i *lliurament*, pròpies del tecnolecte.

***equànim**

La forma correcta és *equànime*, com *unànime*, tant en masculí com en femení.

Un home equànime.

***erradicar**

S'escriu amb una sola *r*: *eradicar*.

es/se

És recomanable escriure *se* davant paraules començades per *s*, *ce* o *ci*.

Se sol canviar de roba dues vegades el dia.

escàner, escaneig, escanejar

Aquestes són les formes que s'han de fer servir, amb una sola *n*, aprovades pel TERMCAT.

escaure/escaure's

Les formes condicionals d'aquests verbs (*si escau, si s'escau*) són molt usuals en llenguatge administratiu. Tenen, però, un significat diferent. *Si escau* és sinònima de *si pertoca, si és procedent, o si convé*. *Si s'escau* ho és de *si s'esdevé*. La traducció castellana habitual de *si escau* és 'si procede' i la de *si s'escau* és 'si se tercia'.

La proposta, si escau, s'inclourà a l'ordre del dia.

Un vestit com aquest no escau en una reunió informal.

Si s'escau, en parlarem amb el director.

esdeveniment

Aquesta és la forma que pertoca i no la incorrecta **aconteixement*.

***espaial**

La forma correcta és *espacial*.

esplendor

És una paraula femenina.

Està en la seva màxima esplendor.

ésser

És un substantiu i un verb. Com a substantiu és la forma d'ús general. Com a verb té un grau de formalitat molt alt i per això és preferible utilitzar la forma *ser*. El gerundi de *ser* és *sent* i el participi, *estat*, no *sigut*. La forma verbal *esser*, escrita sense accent, és d'ús habitual a les Illes Balears, però és preferible fer servir *ser*, que s'adequa a tots els registres.

Els vegetals són éssers vius.

Què vols ser de gran?

Ha estat un dia increïble.

El temps continua sent favorable.

estàndard, estandarditzar

Aquestes són les formes correctes.

***estar clar**

La forma correcta és *ser clar*.

És clar que hi aniré, no li puc fallar.

La resolució no pot ser més clara.

***estar sent**

Aquesta construcció és incorrecta. S'ha de substituir per *resultar* o per *ser sol*.

**La seva intervenció està sent molt pesada.*

La seva intervenció resulta molt pesada.

La seva intervenció és molt pesada.

estendre acta

Aquesta expressió és molt usual en llenguatge administratiu i és sinònima d'*aixecar acta*.

estudiant

La forma femenina *estudianta* figura al diccionari normatiu, però també s'hi fa constar que la forma *estudiant* es pot emprar com a forma invariable, tant per al masculí com per al femení. La forma invariable és molt més usual.

ex (prefix)

Aquest prefix s'escriu sense guionet: *exsecretari*, *exesposa*.

***exempte**

Les formes correctes són *exempt* per al masculí i *exempta* per al femení.

existir

S'abusa d'aquest verb, el significat del qual és 'tenir ésser real, sia material o espiritual'. En molts casos és preferible emprar *haver-hi*.

**Existeixen diverses còpies no oficials del projecte.*

Hi ha diverses còpies no oficials del projecte.

***exitós**

Aquesta paraula és incorrecta. S'ha de substituir per *d'èxit*.

**Un escriptor exitós.*

Un escriptor d'èxit.

***extendre**

La forma correcta és *estendre*, amb s.

extra

Com a adjectiu, ha de concordar en nombre amb el substantiu.

**Ha fet moltes hores extra.*

Ha fet moltes hores extres.

***extrany**

La forma correcta és *estrany*, amb s.

f**fallar**

En llenguatge jurídic és incorrecte i s'ha de substituir per *decidir*, com **fallo* que és *decisió*.

La decisió de la sentència.

faltar

És correcte, com també ho és *mancar*. *Mancar* és més habitual en llenguatge administratiu.

fatxada

Aquesta paraula és correcta, com també ho és *façana*. Aquesta darrera és l'habitual en llenguatge administratiu.

Pla de Rehabilitació de Façanes.

fax (plural)

El plural és *faxos*.

S'ha passat tot el matí enviant faxos.

fer

Aquest verb, en català, té un ús molt més ampli que en castellà. No tan sols equival a la forma *hacer*, sinó que és també la traducció preferible de *realizar*, *efectuar*, etc., en comptes de *realitzar* o *efectuar*. Així mateix, moltes locucions castellanes on consta el verb *dar* o *tomar* s'han de construir en català amb el verb *fer* i no *donar* o *prendre*.

Anem a fer un cafè.

**Hem anat a donar una volta.*

Hem anat a fer una volta.

**Avui donen una bona pel·lícula.*

Avui fan una bona pel·lícula.

S'han d'efectuar les esmenes en el termini corresponent.

S'han de fer les esmenes en el termini corresponent.

fer front

Aquesta locució és correcta, però en llenguatge administratiu s'ha de fer servir *afrontar*.

**La Direcció General farà front al pagament d'aquestes despeses.*

La Direcció General afrontarà el pagament d'aquestes despeses.

La Direcció General pagarà aquestes despeses.

***ferratina**

La forma correcta és *adhesiu*.

fi

Té significats diferents segons el gènere. En masculí vol dir 'finalitat' i en femení, 'acabament'.

El fi justifica els mitjans.

Vull anar amb tu fins a la fi del món.

***finalització**

Aquest substantiu és incorrecte. S'ha de substituir per *acabament*, *final* o *fi* (femení). La forma verbal *finalitzar*, en canvi, sí que és correcta.

**La finalització de la fase de proves.*

L'acabament de la fase de proves.

Ha finalitzat el període de sessions.

finançar

Atenció a la conjugació d'aquest verb en present de subjuntiu: *financi* i no **financiï*.

**Esper que ens financiïn el projecte.*

Esper que ens financin el projecte.

***financiació**

Aquesta paraula és incorrecta. S'ha de substituir per *finançament*.

fins/fins a

Fins, sense la *a*, equival a *fins i tot*. És molt més freqüent l'ús de *fins a*. La *a* només cau davant la conjunció *que* o davant alguns adverbis.

**El termini és de l'1 de gener fins el 20 de febrer.*

El termini és de l'1 de gener fins al 20 de febrer.

Fins i tot hi assistí el batle.

Fins hi assistí el batle.

firma, firmar

Són formes correctes, tot i que en llenguatge administratiu són més habituals les formes *signatura* i *signar*.

***fixe**

La forma correcta és *fix*. El plural masculí és *fixos* i el femení, *fixes*.

**A la fi l'han fet fixe!*

A la fi l'han fet fix!

***forani/forània**

Les formes correctes són *forà* i *forana*.

Hi havia molta gent forana.

formalitzar

En llenguatge administratiu és incorrecte fer-lo servir com a sinònim d'*omplir* o d'*emplenar*. *Formalitzar* vol dir 'donar la forma correcta (a una cosa)' i també 'revestir (alguna cosa) dels requisits legals'.

formatar

Aquesta és la forma correcta i no **formatejar*.

Hauré de formatar l'ordinador.

front

És masculí: *el front*.

full/fulla

Tenen un significat diferent. *Full* és un tros de paper o la pàgina d'un llibre i *fulla* és un òrgan vegetal o una làmina de metall que talla.

El llibre té 56 fulls.

Aquesta fulla d'afaitar ja és vella.

Aquesta planta té unes fulles precioses.

fullet

Aquesta és la forma més general per referir-se a un document imprès de poques pàgines, equivalent a *opuscle*. Si l'imprès té dues pàgines es diu *díptic* i si en té tres, *tríptic*. La forma *fulletó* no és sinònima de *fullet*. Un *fulletó*, entre d'altres significats, és un fascicle d'una obra literària publicada fragmentàriament.

g**gastar**

Aquest verb és correcte. El substantiu **gasto*, però, no ho és i s'ha de dir *despesa*.

gaire

Té plural.

No han vingut gaires persones.

gaudir

Tant pot ser intransitiu (*gaudir de*) com transitiu. Quan és transitiu vol dir 'fruir'.

Gaudeix de molts de privilegis.

Gaudeix la vida tant com pot.

gratis

Aquesta forma és correcta, però és més genuïna la forma *de franc*.

gris/a

Aquest adjectiu té dues terminacions.

Una carpeta grisa.

guapo/a

Aquest adjectiu és correcte.

h**habitatge**

Aquesta és la forma correcta i no **vivenda*.

handicap

Aquest substantiu, d'origen anglès, en català s'ha de pronunciar agut i amb la *h* muda.

***hardware**

La forma catalana és *maquinari*. *Hardware* és un anglicisme que s'ha d'evitar.

haver-hi

No concorda en plural. D'altra banda, és preferible emprar aquest verb en lloc de la forma *existir*.

**Hi han moltes persones avui al cinema.*

Hi ha moltes persones avui al cinema.

***haver-hi que**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *haver de* o per *caldre*.

**Avui hi ha que fer una neteja a fons.*

Avui s'ha de fer una neteja a fons.

hipòtesi

El singular no duu *s* final però el plural sí.

Han plantejat diverses hipòtesis.

honoris causa

S'escriu en minúscules i en rodona.

i***i demás**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *i altres* o per *etc.* A vegades es pot eliminar.

N'Antònia, en Jaume i demás amics sortiren a sopar.

N'Antònia, en Jaume i altres amics sortiren a sopar.

igual

És incorrecte l'ús d'*igual* com a sinònim de l'adverbi *potser*. Com a adjectiu és invariable.

**Igual encara ve.*

Potser encara ve.

**Dues taules iguals.*

Dues taules iguals.

***immediacions**

Aquesta forma, en plural, és incorrecta. S'ha de substituir per *voltants* o *rodalia*.

**Viu a les immediacions de l'hipermercat.*

Viu als voltants de l'hipermercat.

implementar

Aquest verb prové de l'àmbit de la informàtica. No és incorrecte fer-lo servir en sentit figurat en altres àmbits però és convenient no abusar-ne i substituir-lo per altres verbs (*aplicar, estendre, fer arribar*, segons el context).

Aquesta mesura s'implementarà en el termini de tres mesos.

Aquesta mesura s'aplicarà en el termini de tres mesos.

***imprimit/da**

El participi del verb *imprimir* és *imprès/esa*.

incidir

El significat d'aquest verb és 'una cosa, repercutir en una altra'. Per tant, no és sinònim d'*insistir*.

**Hem d'incidir més en l'explicació d'aquest nou impost.*

Hem d'insistir més en l'explicació d'aquest nou impost.

L'abaixada d'interessos ha incidit en la compra d'habitatges.

***inclús**

La forma correcta és *fins i tot*.

***inconfundible**

La forma correcta és *inconfusible*.

índex

El plural és *índexs*. Es pronuncia igual que el singular.

infinitiu (precedit d'article)

Aquesta construcció és incorrecta.

**El fumar et matarà.*

Fumar et matarà.

informar

Llevat del significat, poc freqüent, de 'dotar de forma', *informar* ha d'anar seguit de les preposicions *de* o *sobre*. D'altra banda, la persona informada és el complement directe i, per tant, no s'introdueix amb la preposició *a*.

**Ha informat favorablement la proposta de resolució.*

Ha informat favorablement sobre la proposta de resolució.

**He d'informar al secretari d'aquest assumpte.*

He d'informar el secretari d'aquest assumpte.

infraestructura

Aquesta és la forma correcta i no **infraestructura*.

infrascrit/a

És sinònim de *sotasignat/da*.

***insertar**

La forma correcta és *inserir*.

No puc inserir el meu codi; l'he oblidat.

instar

L'ús correcte d'aquest verb és 'instar algú a fer una cosa'. La persona instada, per tant, no ha de dur la preposició *a*.

Ha instat el gerent a acomiadar el secretari.

***intermig/intermitja**

La forma correcta és *intermedi/intermèdia*.

La nostra empresa ocupa una situació intermèdia en el rànquing publicat ahir.

interval

És una paraula aguda i, per tant, s'ha de pronunciar amb l'accent a la *a*.

invitar

És sinònim de *convidar*.

***i pico**

És un castellanisme. Es pot substituir, segons la formalitat del text, per *i escaig* o *i busques*.

|***link**

La forma catalana és *enllaç* i l'acció és *fer un enllaç*. **Link* és un anglicisme que s'ha d'evitar.

***liquidesa**

La forma correcta és *liquiditat*.

llançar/llençar

No són sinònims. *Llençar* correspon al castellà *tirar*, i *llançar*, a *lanzar*.

Pots llençar aquestes llaunes.

El diari ha llançat una nova campanya publicitària.

l·listat

No és sinònim de *l·lista* o *relació*. Un *l·listat* és un document en paper continu.

**Fes-me un l·listat de les persones convocades.*

Fes-me una l·lista de les persones convocades.

***l·listí telefònic**

Les formes correctes són *guia telefònica* o *guia de telèfons*.

llum (masculí i femení)

És masculí quan es refereix a l'aparell que fa llum. En els altres casos és femení.

En masculí s'empra també coma sinònim de *làmpada*, menys usual.

A la Mediterrània la llum és molt intensa.

Aquest llum s'ha fos.

llur

Només és correcte quan el posseïdor és plural. No se sol usar en llenguatge administratiu perquè té un to arcaïtzant, però sí en textos de creació literària, assagística, etc.

**El conseller, durant llur mandat, [...]*

Els consellers, durant llur mandat, [...]

***lograr**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *aconseguir*, *obtenir*, *assolir*, etc.

lumbago

Aquesta forma és correcta, com també ho és *lumbàlgia*.

m***mailing**

Convé substituir aquest anglicisme per les formes *tramesa* o *enviament*.

malgrat (que)

No es pot ometre la conjunció *que* quan *malgrat* introdueix una oració. Si no introdueix una oració es pot usar sol.

**Malgrat hi havia poca gent, la festa va ser tot un èxit.*

Malgrat que hi havia poca gent, la festa va ser tot un èxit.

Malgrat els pronòstics desfavorables, el partit no renunciarà als seus principis.

maquinari

És la forma catalana de **hardware*.

mar

Tant pot ser masculí o femení. A les Illes Balears és molt usual la forma en femení.

La mar Mediterrània.

El mar Mediterrani.

Una mar de llàgrimes.

Un mar de llàgrimes.

màrqueting

Aquesta és la forma correcta, no **marketing*.

***mass media**

La forma catalana és *mitjans de comunicació de masses*. De **mass media* deriva l'adjectiu *mediàtic*, molt usat darrerament, que ha estat acceptat com a normatiu.

màster

Aquest és el terme correcte per designar els estudis universitaris de postgrau. No s'han de fer servir ni **master* ni *mestratge*.

mateix

És incorrecte com a pronom. S'ha de substituir per un pronom feble, un possessiu o, menys recomanable, pel pronom *aquest/a*. A vegades també es pot suprimir.

**Avui s'han fet les proves i el resultat de les mateixes es farà públic demà.*

Avui s'han fet les proves i el resultat es farà públic demà.

Avui s'han fet les proves el resultat de les quals es farà públic demà.

**No va poder assistir a la reunió i demanà que li enviassin les conclusions de la mateixa.*

No va poder assistir a la reunió i demanà que li n'enviassin les conclusions.

***matitzar**

La forma correcta és *matisar*.

medi/mitjà

Medi és l'entorn, l'ambient. *Mitjà* és l'instrument, allò que serveix per dur a terme una activitat o arribar a un fi.

En el medi aquàtic viuen molts éssers vius.

La preocupació pel medi ambient és generalitzada.

Té pocs mitjans econòmics.

Diuen que els mitjans de comunicació són el quart poder.

Aquesta ciutat té molts mitjans de transport.

mediambiental

Aquesta és la forma correcta i no **medioambiental*.

mediàtic/a

Aquest adjectiu s'ha incorporat recentment al diccionari normatiu i vol dir 'relatiu o pertanyent als mitjans de comunicació de massa'.

mèdic

Aquest és l'adjectiu correcte i no **metge*.

**Certificat metge*

Certificat mèdic

mediana

És correcte només en estadística, amb el significat de 'dada situada al centre d'una sèrie'. En els altres casos, la forma correcta és *mitjana*.

medieval

Aquesta és la forma correcta i no **mitjaval*.

***medir**

Aquest verb és incorrecte. S'ha de substituir, segons el context, per *amidar* (per a mides lineals), *mesurar*, *fer*, *prendre la mida*.

El nin ja fa 1,50.

Hem de prendre les mides de les cortines.

Hem de mesurar el pes de la taula.

Els polítics solen mesurar les paraules.

Amidar la llargària i l'alçària d'una paret.

medul·la

Aquesta és la forma correcta, no **mèdula*.

meritar

La forma catalana de la castellana *devengar* és *meritar*. Ara bé, aquest verb en castellà té un ús més ampli que en català que no correspon al significat estricte de *meritar* que vol dir 'tenir dret (a alguna cosa) per raó d'un servei'. En aquest cas, s'han de fer servir les formes *produir*, *reportar*, *costar*, *pagar*, etc.

**La llibreta d'estalvi merita interessos.*

La llibreta d'estalvi produeix interessos.

Amb la feinada que he fet, ja he meritat el sou d'un mes.

mesa/taula

Mesa, estrictament, designa un grup de persones que dirigeixen una assemblea o una corporació. El significat de *mesa* s'ha estès per designar un òrgan o un grup de persones reunides amb una mateixa finalitat. Però el conjunt de persones reunides per fer un debat es diu *taula rodona*.

La Mesa de Contractació es reuneix avui.

La Mesa del Turisme ha fixat dos plans d'actuació prioritaris.

M'ha tocat estar a una mesa electoral.

més bé

No és correcte com a sinònim de *més aviat*.

**Té un caràcter mes bé irascible.*

Té un caràcter més aviat irascible.

mesura/mida

Mida (com el verb *amidar*) només és correcte en longituds; *mesura*, per tant, té un significat més ampli. En sentit figurat (*a mesura que, en la mesura que*) s'utilitza sempre *mesura*.

Quina mida fa aquest moble?

Hem de prendre mesures per eradicar aquesta plaga.

mig/mitjà

Mig vol dir la meitat exacta d'un tot i *mitjà* designa la situació de trobar-se entre dos extrems.

Fa mig any que hi treballa.

En un termini mitjà, aquesta mesura ja no provocarà queixes.

Té una remuneració mitjana.

mig (davant topònim)

És invariable. Per tant, no és correcta la forma *mitja*. Tot també és invariable davant topònim.

**Ha viatjat per mitja Europa.*

Ha viatjat per mig Europa.

mil·ligram

Aquesta és la forma correcta, no **mil·lígram*.

***millor + participi**

Aquesta construcció no és pròpia del català. S'ha de substituir per *més ben + participi*.

**L'acte podria estar millor organitzat.*

L'acte podria estar més ben organitzat.

***minusvàlua**

La forma correcta és *minusvàlida*.

mitjana

És la forma correcta de **promig*.

Potser fent la mitjana em surt l'aprovat.

monòlit

Aquesta és la forma correcta, no **monolit*.

motu proprio

Atenció a l'escriptura de *proprio* (no **propio*) en aquesta locució llatina.

n***necessitar de**

Aquest verb no ha de dur la preposició *de*.

**La conselleria necessita d'una profunda reestructuració.*

La conselleria necessita una profunda reestructuració.

no (prefix)

S'escriu amb guionet davant els noms i sense guionet davant els adjectius.

Lluita per la no-discriminació.

Un tracte no discriminatori.

***nomenar, nombrament**

Les formes correctes són *nomenar* i *nomenament*.

nombre/número

Simplificant, *número* designa un element dins una sèrie i *nombre* és sinònim de *quantitat*. Les abreviatures són diferents: *núm.* (*número*) i *nre.* (*nombre*). *Nombre*, a més, designa el concepte genèric (*nombres romans*, *nombres decimals*) però *número* s'ha estès molt en el camp de les matemàtiques i avui ja no es consideren incorrectes formes com *números romans* o *números decimals*. Al capítol IV de la part sisenada del LLIBRE D'ESTIL s'amplia l'explicació sobre aquests conceptes.

Necessit saber el número d'expedient.

L'entrevista sortirà en el proper número de la revista.

Ha augmentat el nombre de matriculats.

Heu d'aportar el carnet de família nombrosa.

nomenar/anomenar

Aquests dos verbs tenen significats diferents. *Nomenar* vol dir 'designar algú perquè ocupi un càrrec o perquè dugui a terme una acció' i *anomenar* és 'dir el nom o dir de nom'.

L'han nomenat director general.

Els habitants d'Afganistan s'anomenen afganesos, no afgans.

***no obstant**

Les formes correctes són *no obstant això* o *això no obstant*. El pronom *això* pot substituir-se per l'expressió de la paraula que obsta.

No obstant això, en el semestre que ve podrà estar enllestit.

No obstant els problemes sorgits, ens en sortirem.

nota de tall

Aquest és el terme que designa la 'nota a partir de la qual es pot accedir a uns estudis'.

Aquesta carrera té una nota de tall molt alta.

***novedós**

Aquest adjectiu no és correcte. Normalment es pot substituir per *innovador*.

nucli antic / nucli urbà

Aquestes són les formes correctes, en lloc de **casc antic* o **casc urbà*. També són correctes *barri antic*, *barri urbà*, *centre antic*, *centre urbà*, *centre històric*, etc.

o**o**

Aquesta conjunció no canvia mai a *u* ni s'accentua.

obertura

Aquesta és la forma correcta i no **apertura* que és un castellanisme.

***obrant**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *que és*, *que figura*, *que consta*, *que és en poder de*, etc.

**Segons les dades obrants en el Departament, la sol·licitud s'ha de denegar.*

Segons les dades que consten en el Departament, la sol·licitud s'ha de denegar.

***oferir**

La forma correcta és *oferir*. El participi és *ofert*.

**Ha augmentat el nombre de places ofertades.*

Ha augmentat el nombre de places ofertes.

***on-line**

Convé substituir aquest anglicisme per la forma catalana *en línia*.

òrgan/orgue

Orgue només és l'instrument musical. En els altres significats, especialment en llenguatge administratiu, s'ha d'emprar *òrgan*.

És difícil entendre bé què és un òrgan administratiu.

Els diumenges toca l'orgue a l'església.

ostentar

Només significa ‘mostrar amb afectació o vanitat’. No es pot aplicar a càrrecs o funcions, que es designen amb els verbs *exercir* o *ocupar*.

**Ostenta la presidència el Sr. Rosselló Buades.*

Ocupa la presidència el Sr. Rosselló Buades.

Li agrada molt ostentar.

P**panell**

Aquesta paraula s’escriu amb una sola *n*, no **pannell*.

parèntesi

El singular no duu *s* final, però el plural sí.

Això ha d’anar entre parèntesis [entre els dos signes de parèntesi: l’inicial i el final].

Ara farem un parèntesi per berenar.

parentiu

Aquesta és la forma correcta i no **parentesc*.

pàrquing

Aquest anglicisme s’ha adaptat al català. És sinònim d’*aparcament*, tot i que es fa servir habitualment per designar aparcaments de grans dimensions.

part

Quan en castellà és masculí (*parte médico, parte de guerra, parte meteorológico, parte de boda*, etc.) la forma catalana no és *part*, sinó *comunicat* (la més habitual), *informació*, *participació*, etc.

El comunicat mèdic.

La informació meteorològica.

La participació de casament.

***pase**

La forma correcta és *passi*, que només significa ‘document que serveix per poder accedir a un lloc’. No és correcte amb altres significats: *desfilada* (de models), *projecció* (de diapositives), etc.

***peatonal**

Aquest adjectiu és incorrecte. S’ha de substituir per *per a vianants*.

**Pas peatonal.*

Pas per a vianants.

***peatonalització**

Aquest substantiu és incorrecte. S'ha de substituir per *conversió en zona de vianants*, *adequació/adaptació per a zona de vianants*.

**S'ha iniciat la peatonalització del centre històric.*

S'ha iniciat la conversió en zona de vianants del centre històric.

***pel contrari**

Aquesta expressió és incorrecta. S'ha de substituir per *al contrari* o *per contra*.

***pel demás**

Aquesta expressió és incorrecta. S'ha de substituir per *a més*, *a més a més*, *fora d'això*, *llevat d'això*, *tret d'això*, etc.

***pel moment**

La forma correcta és *de moment* o *ara per ara*.

per/per a

Davant infinitiu, adverb i conjunció, es pot emprar només *per*.

Ho volen per avui mateix.

Ens comprometérem per sempre.

La reunió es fa per aclarir diversos temes.

No m'ha dit per quan ho vol.

***per (amb infinitiu amb valor causal)**

Aquest ús és incorrecte.

**Ho va negar per entendre que li faria mal.*

Ho va negar perquè va entendre que li faria mal.

per anticipat, per avançat, per endavant

Totes aquestes locucions són correctes. **Per adelantat* és un castellanisme.

per càpita / per capita

S'admeten les dues formes. L'IEC recull *per capita*, sense accent, però la *Gran Enciclopèdia Catalana* inclou aquesta locució amb l'accent greu a la *a*, d'acord amb la pronúncia.

perfet (simple o perifràstic)

Es poden emprar les dues formes i es poden mesclar en un mateix text, tot i que alguns autors no ho consideren recomanable. La forma perifràstica és més planera, però també pot carregar molt l'estil, perquè és repetitiva (s'aprecia sobretot en la repetició de les formes *vàrem*, *vàreu*...) Per això, l'alternança amb la forma simple, especialment en textos llargs, redunda en benefici de l'agilitat de la prosa.

perífrasi d'obligació

La forma correcta d'expressar-la és *haver de*. Són incorrectes *tenir que*, *deure* i *haver-hi que* seguides d'infinitiu.

**Tenim que fer molta de feina aquest mes.*

**Hi ha que fer molta de feina aquest mes.*

**Devem fer molta de feina aquest mes.*

Hem de fer molta de feina aquest mes.

perífrasi de probabilitat

La forma correcta d'expressar-la és *deure* + *infinitiu*. Per expressar probabilitat, també és incorrecte l'ús del futur o del condicional.

Deu fer molt de fred ara a Moscou.

**Com suposaràs, he preferit no anar al dinar.*

Com deus suposar, he preferit no anar al dinar.

**Serien les quatre quan vaig acabar la feina.*

Devien ser les quatre quan vaig acabar la feina.

per quant

És incorrecte amb valor causal. S'ha de substituir per *perquè*, *ja que*, *per tal com*, *atès que*, etc.

**Aquesta deducció és sorprenent, per quant la redacció del text no presenta cap ambigüitat.*

Aquesta deducció és sorprenent, perquè la redacció del text no presenta cap ambigüitat.

Aquesta deducció és sorprenent, per tal com la redacció del text no presenta cap ambigüitat.

perquè, per a què, per què

Per indicar finalitat la conjunció correcta és *perquè*, que s'escriu igual que la conjunció causal *perquè*. La conjunció final va seguida d'un verb en subjuntiu i la causal, d'un en indicatiu. En interrogatives, directes o indirectes, les formes correctes són *per a què* (final, en castellà *para qué*) o *per què* (causal, en castellà *por qué*). La forma **per a que*, sense accent, és sempre incorrecta.

T'ho dic perquè ho aprenguis d'una vegada [final, verb en subjuntiu].

Ho fa perquè creu que s'ho mereix [causal, verb en indicatiu].

Per a què serveix aquest aparell? [interrogativa directa final].

Ja em diràs per a què serveix això nou que has comprat [interrogativa indirecta final].

Per què no vens a dinar? [interrogativa directa causal].

Diguem per què no vens a dinar [interrogativa indirecta causal].

***per suposat**

És incorrecte. S'ha de substituir per *per descomptat*. Expressions semblants són *evidentment*, *és clar*, *i tant*, etc.

període

Duu accent a la *i*.

perit/pèrit

Són correctes les dues formes.

personar-se

Vol dir 'comparèixer com a part en un judici'. No és sinònim de *comparèixer*.

Es personarà en el recurs contenciós administratiu.

Ha comparegut a la secretaria perquè li fessin una diligència.

pime

És un acrònim lexicalitzat que admet plural.

Les pimes.

***plaç**

La forma correcta és *termini*.

***pleit/pleitejar**

Les formes correctes són *plet* i *pledejar*.

plus

El plural és *plusos*.

plusvàlua

Aquesta és la forma correcta i no **plusvalua* ni **plusvalia*.

poblacional

Aquest adjectiu és correcte.

***poc a poc**

La forma correcta és *a poc a poc*.

poliglòt

És una paraula aguda. Per tant, s'ha de pronunciar amb l'accent a la *o* final.

***pol·lucionar**

Aquest verb és incorrecte. S'ha de substituir per *pol·luir*.

Els residus pol·lueixen l'aigua.

posat que

És correcte amb valor condicional, però no amb valor causal. És equivalent a *si*, *en el cas que* o *suposant que*.

Posat que véngui, li direm personalment.

Si ve, li direm personalment.

**Posat que no coneixia ningú, se'n va anar a ca seva d'hora.*

Ja que no coneixia ningú, se'n va anar a ca seva d'hora.

posta/posada

Posta és el substantiu del verb *pondre* (*pondre el sol*, *pondre ous*). En els altres casos s'ha d'emprar *posada*.

Posada en funcionament.

Posada en escena.

Posta del sol.

pre (prefix)

S'escriu sense guionet.

Preinscripió.

Preavís.

precís/a

No és sinònim de *necessari*. *Precís* vol dir, únicament, 'exactament o estrictament determinat o definit, no equívoc o vague'.

**És precís que estudiem a fons les argumentacions que ens ha fet arribar.*

És necessari que estudiem a fons les argumentacions que ens ha fet arribar.

Ha fet una explicació molt precisa del projecte.

precisar

No és sinònim de *necessitar*. Vol dir vol dir 'determinar amb precisió'.

**La vostra casa precisa una reforma urgent.*

La vostra casa necessita una reforma urgent.

***preposició (+ que)**

La construcció *preposició + que* és sempre incorrecta. La preposició cau davant la conjunció *que*.

**Estic en contra de que tothom hi pugui accedir.*

Estic en contra que tothom hi pugui accedir.

present (adjectiu)

No és incorrecte, però és millor prescindir-ne en la redacció juridicoadministrativa, eliminant-lo o substituint-lo pel demostratiu *aquest/a*.

El present Acord s'ha de publicar al BOIB.

Aquest Acord s'ha de publicar al BOIB.

***préstam**

La forma correcta és *préstec*.

presumpte

S'escriu amb una sola s.

***pretexte**

La forma correcta és *pretext*, en plural *pretextos*.

previ/prèvia

No és recomanable usar aquest adjectiu davant el nom.

**La resolució es publicarà previ acord amb les parts interessades.*

La resolució es publicarà amb l'acord previ de les parts interessades.

La resolució es publicarà si hi ha acord amb les parts interessades.

**El Consell de Govern, prèvia deliberació [...]*

El Consell de Govern, havent-ho deliberat [...]

***prima (matèria)**

La forma correcta és *matèria primera* o *primera matèria*.

Si les matèries primeres són bones, el plat serà bo.

problemàtica

Aquesta paraula és correcta i vol dir 'conjunt de problemes que planteja un afer, una doctrina, una ciència, etc.'

La problemàtica mediambiental.

procedimental

Aquest adjectiu és correcte i vol dir 'relatiu o pertanyent a un procediment'.

Les fases procedimentals.

procedir

Aquest verb, habitual en llenguatge administratiu, usat sol és incorrecte i s'ha de substituir per *ser procedent*, *convenir* o *escaure*. Quan acompanya un altre verb és correcte, però és un verb buit que s'empra sovint en les nominalitzacions. Recordem que en la part primera del LLIBRE D'ESTIL, capítol II, subapartat 2.8.2, es recomana restringir aquest recurs.

La secretària procedeix a la lectura de l'acta.

La secretària llegeix l'acta.

**Hem de procedir a verificar la identitat de les persones assistents.*

Hem de verificar la identitat de les persones assistents.

programari

És la forma catalana de l'anglicisme **software*.

prolongar

Aquest verb és correcte i és sinònim parcial de *perllongar*. *Prolongar* i *perllongar* volen dir 'fer més llarg'. *Perllongar*, a més, significa 'diferir, retardar, deixar per a més tard, ajornar'. Ni un ni l'altre verb són correctes, per tant, amb el significat de *durar*.

**La sessió es va prolongar durant dues hores.*

La sessió va durar dues hores.

***promig**

La forma correcta és *mitjana*.

propi

Només és correcte quan indica propietat. No és correcte quan es pot substituir per *mateix*.

**El propi conseller va redactar el text.*

El mateix conseller va redactar el text.

Les funcions pròpies del cos estan publicades en el butlletí oficial.

***provist/a**

El participi del verb *proveir* és *proveït/da*, no **provist/a*. D'altra banda, és preferible fer un ús restringit d'aquest participi i substituir-lo, quan sigui possible, per la preposició *amb*.

**Arnau Sastre Gamundí, proveït del DNI núm. [...]*

Arnau Sastre Gamundí, amb DNI núm. [...]

q**quadrimestre, quadrimestral**

Aquestes paraules s'escriuen amb *d*.

***qualificar com a**

La forma correcta és *qualificar de*.

**El va qualificar com a impresentable.*

El va qualificar d'impresentable.

qualsevol

El plural és *qualssevol*.

Qualsevols solucions que s'adoptin no serviran de res.

quant a

Aquesta és la forma correcta, no **en quant a*.

***quasibé**

Les formes correctes són *quasi* o *gairebé*.

quinquenni

Vol dir 'període de cinc anys'. L'adjectiu corresponent és *quinquenal* i significa 'que consta de cinc anys' o 'que té lloc cada cinc anys'.

r***ralentitzar**

Aquest verb és incorrecte. S'ha de substituir per *alentir*.

**Ralentitza la marxa.*

Alenteix la marxa.

realitzar

Convé no abusar d'aquest verb i substituir-lo per *fer*, *dur a terme*, *elaborar*, etc. Sovint és un verb buit (vegeu la part primera del LLIBRE D'ESTIL, capítol II, subapartat 2.8.2) i per això és preferible substituir-lo pel verb que té el significat.

**En la cloenda de l'acte es realitzarà el lliurament de diplomes.*

En la cloenda de l'acte es lliuraran els diplomes.

**S'han de realitzar obres al centre educatiu.*

S'han de fer obres al centre educatiu.

***rebassar**

Aquest verb és incorrecte. Les formes correctes són *excedir* o *superar*.

***recabar**

Aquest verb és incorrecte. Les formes correctes són *sol·licitar* (informació) o *recaptar* (doblers).

recent

És correcte com a adjectiu, quan va darrere el nom. És incorrecte com a adverbi, davant un participi. L'adverbi correcte és *recentment*.

Una modificació recent.

**Aquestes cadires estan recent pintades.*

Aquestes cadires estan acabades de pintar.

**Una modificació recent aprovada.*

Una modificació recentment aprovada.

recolzar

Aquest verb només s'ha de fer servir en sentit físic. En sentit figurat és preferible substituir-lo per *donar suport*.

L'escala recolza a la paret.

Recolza l'esquena al respàtller del seient.

**Han recolzat la nostra proposta.*

Han donat suport a la nostra proposta.

recórrer

La forma correcta en els usos jurídics és *recórrer contra*. Per tant, no pot dur complement directe.

**Ha recorregut la resolució.*

Ha recorregut contra la resolució.

Ha presentat recurs contra la resolució.

***redactat**

No és correcte com a substantiu. La forma correcta és *redacció*.

**Et faré arribar un primer redactat.*

Et faré arribar una primera redacció.

***reflexe**

La forma correcta és *reflex*, en plural *reflexos*.

relacionar

Relacionar només significa 'posar en relació'. Per tant, no es pot fer servir per iniciar una llista, sinó que s'ha de substituir per *enumerar*, *indicar*, *especificar*, *detallar*, etc.

**Heu de trametre els documents que es relacionen a continuació:*

Heu de trametre els documents que s'indiquen a continuació:

remetre

És sinònim d'*enviar* i de *trametre*, però en llenguatge administratiu es fa servir, preferentment, amb un altre significat: 'deixar d'explicar en un escrit alguna cosa indicant (al lector) el lloc del mateix escrit o d'un altre on la cosa és explicada'.

El decret remet a la llei.

Per a més informació sobre aquest tema, us remetem al capítol II.

remodelació, remodelar

Són formes correctes.

renda, rendible, rendibilitat, rendibilitzar

Aquestes són les formes correctes i no **renta*, **rentable*, **rentabilitat* i **rentabilitzar*.

***repentinament**

És incorrecte, com també ho és **de repent*. S'ha de substituir per *de sobte*, *sobtadament*, *de cop*, *de cop i volta*, etc.

respecte a / respecte de

Són correctes les dues formes.

resplendor

Aquesta és la forma correcta i no **resplendor*. A més, és una paraula femenina.
La resplendor del sol.

***res que + verb**

La forma correcta és *res a + verb*.

**Ja t'he dit que jo no hi tenia res que veure.*

Ja t'he dit que jo no hi tenia res a veure.

reunir

No és sinònim de *complir*. *Reunir* només vol dir 'unir (parts separades); aplegar, congregar'.

Avui es reuneixen a la sala de juntes.

**L'aspirant no reuneix els requisits.*

L'aspirant no compleix els requisits.

***revaloritzar**

Aquest verb és incorrecte. S'ha de substituir per *revalorar*.

S'han revalorat les meves accions.

S**selecció**

S'escriu sense *l·l*.

***sembla ser**

Aquesta construcció no és correcta. S'ha de substituir per *segons sembla*, etc.

***sempre i quan**

És un castellanisme. S'ha de substituir per *sempre que*.

senyal

És una paraula masculina.

Això és un bon senyal.

senyalar

Només vol dir 'posar un senyal'. S'ha de distingir d'*assenyalar* i de *senyalitzar*.
A l'escola m'han dit que he de senyalar la roba del meu fill.

ser

Aquesta és la forma d'infinitiu que s'ha d'emprar. La forma *ésser* es reserva per al substantiu (*l'ésser humà*). El participi de *ser* és *estat*, no *sigut* ni *set*.

***ser de + infinitiu**

Aquesta construcció no és correcta per indicar la conveniència d'un fet.

**És de preveure que ho tindrà acabat demà.*

Tot fa preveure que ho tindrà acabat demà.

Cal preveure que ho tindrà acabat demà.

***ser precís**

Aquesta locució no és sinònima de *ser necessari* o *caldre*. Només vol dir 'actuar amb precisió'.

Has de ser precís en les teves observacions; si no, no t'entenc.

**És precís comprar més taronges.*

És necessari comprar més taronges.

Cal comprar més taronges.

síndrome

Aquesta paraula és femenina.

La síndrome d'immunodeficiència adquirida (la sida).

***sisplau**

La forma correcta és *si us plau*. La forma *per favor* també és correcta i és la d'ús habitual a les Illes Balears.

síntesi

El singular no acaba en -s però el plural sí.

***standard**

La forma catalana és *estàndard*.

***status**

La forma correcta és *estatus*.

sobre (preposició)

Aquesta preposició és correcta com a equivalent a *damunt* i també ho és en sentit figurat (*damunt* només és correcta en sentit físic). No és equivalent, però a *devers* o *aproximadament*.

S'ha de redactar una nova normativa sobre aquesta matèria.

Deixa les claus sobre la taula.

Deixa les claus damunt la taula.

**Arribaré sobre les sis.*

Arribaré devers les sis.

***software**

La forma catalana és *programari*.

***solapar**

Aquest verb és incorrecte. S'ha de substituir, segons el context, per *encavalcar*, *superposar*, etc.

**Aquest text se solapa amb el que va redactar ahir la cap de servei.*

Aquest text se superposa amb el que va redactar ahir la cap de servei.

***solventar**

Aquest verb és incorrecte. S'ha de substituir per *resoldre*, *solucionar*, etc.

**Mira de solventar-ho tan aviat com puguis.*

Mira de resoldre-ho tan aviat com puguis.

***sortir efecte**

Aquesta locució és incorrecta. S'ha de substituir per *fer efecte* o *tenir efecte*.

sortit

És el participi del verb *sortir*, però no és correcte com a substantiu. La forma correcta és *assortiment*.

**Tenen un bon sortit d'embotits en aquesta botiga.*

Tenen un bon assortiment d'embotits en aquesta botiga.

***sotasignant**

La forma correcta és *sotassignat/sotassignada*.

***subsagnar**

Aquest verb és incorrecte. S'ha de substituir per *esmenar* (llenguatge administratiu), *resoldre*, *solucionar*, etc.

Ja has esmenat el text segons ens ha dit Intervenció?

***suggerència**

La forma correcta és *suggeriment*.

***suministre**

La forma correcta és *subministrament*.

suspens/suspès(esa)

Suspens és un substantiu i *suspès* és el participi del verb *suspendre*. El participi ha de concordar en gènere amb el nom.

Ha tret un suspens de matemàtiques.

Na Maria ha estat suspesa de matemàtiques.

t***tal i com**

La forma correcta és *tal com*.

***tamany**

Aquesta paraula és incorrecta. S'ha de substituir per *mida*, *grandària*, *dimensions*, etc.

**S'ha instal·lat un envelat de gran tamany per a la celebració.*

S'ha instal·lat un envelat molt gran per a la celebració.

tan/tant

Tan és un comparatiu i *tant* un quantitatiu. *Tan* correpon al castellà *tan* i *tant* al castellà *tanto*.

No em pensava que seria tan dolenta aquesta pel·lícula.

Hi participen tant els càrrecs polítics com els tècnics.

tanmateix

És un adverbi que expressa que 'una cosa és lògic que ocorri, especialment malgrat allò que semblava oposar-s'hi'. A les Illes Balears se sol usar amb el significat de *de totes maneres*. No és equivalent a *així mateix*.

Tanmateix hi anirem, tant si fa bon temps com si no.

Podeu dir el que vulgueu; tanmateix, la decisió serà meva.

***targetó**

La forma correcta és *targeta gran*.

tatxar

El *Diccionari català-valencià-balear* recull l'accepció 'anul·lar un escrit o una part d'escrit passant-hi ratlla o ratlles per damunt'. El diccionari normatiu no la recull, sinó que atribueix aquest significat a la forma general: *ratllar*. Hi ha altres alternatives amb significats semblants: *esborrar*, *anul·lar*, *esmenar*, etc.

Tatxau la forma incorrecta.

Ratllau la forma incorrecta.

Esborrau la forma incorrecta.

Anul·lau la forma incorrecta.

tauler (d'anuncis)

Aquesta és la forma correcta i no **tauló d'anuncis*.

Les notes s'exposaran al tauler d'anuncis de la conselleria.

telefonar

És un verb intransitiu. Per tant, el complement ha de dur la preposició *a*. En conseqüència, el pronom corresponent és *li*.

*—*Telefona na Margalida.*

*—*Ara la telefon.*

—*Telefona a na Margalida.*

—*Ara li telefon.*

***tenir que**

És un castellanisme. La perífrasi d'obligació en català s'expressa mitjançant *haver de*.

**Tenim que resoldre moltes coses avui.*

Hem de resoldre moltes coses avui.

termini

Aquesta és la forma correcta i no **plaç*.

termòstat

Aquesta és la forma correcta, no **termostat*.

tesi

El singular no duu *s* final però el plural sí.

***texte**

La forma correcta és *text*, en plural *textos* o *texts*.

timpà

Aquesta és la forma correcta, no **tímpa*.

tiquet

És una paraula aguda.

tot + nom de lloc

No té forma femenina, com *mig + nom de lloc*.

**Tota Mallorca en parla.*

Tot Mallorca en parla.

tota vegada que

És una locució conjuntiva que vol dir ‘sempre que’.

Tota vegada que li vagi malament, avisa'm.

tràfic/trànsit

Tràfic significa ‘comerç, intercanvi de mercaderies’; *trànsit*, ‘circulació, moviment de persones o vehicles’.

Tràfic de drogues.

Un carrer amb molt de trànsit.

***trascendent, *trascendental**

Les formes correctes són *trascendent* i *trascendental*, amb *n*.

***trasvassament**

La forma correcta és *transvasament*: amb *n* i una sola *s*.

trienni

Vol dir ‘període de tres anys’. *Triennial* vol dir ‘que dura tres anys’ o ‘que té lloc cada tres anys’.

Un pla triennial.

U***ultravioleta**

La forma correcta és *ultraviolat*.

Raigs ultraviolats.

***unànim**

La forma correcta és *unànime*, tant en masculí com en femení.

Una decisió unànime.

V**vague/a**

Aquesta és la forma correcta de masculí d'aquest adjectiu que vol dir ‘no definit’.

La forma femenina és *vaga*.

Ha fet un discurs molt vague.

valdre

És una forma correcta, amb el mateixos significats que *valer*.

vari/vària

Ha d'anar sempre darrere el nom. Davant el nom s'ha de substituir per *diversos*, *alguns*, *uns quants*, etc.

A l'herboristeria tenen remeis varis per a la lumbàlgia.

**Han vingut vàries persones a informar-se'n.*

Han vingut diverses persones a informar-se'n.

***venir + gerundi**

És una perífrasi de continuïtat incorrecta.

**Tal com vénen dient, crec que no s'obrirà un nou termini.*

Tal com han estat dient, crec que no s'obrirà un nou termini.

Tal com han dit, crec que no s'obrirà un nou termini.

***ventatja**

La forma correcta és *avantatge* (masculí).

vice (prefix)

S'escriu sense guionet: *vicepresident*.

visionar

Vol dir 'veure (una projecció cinematogràfica o televisiva) amb finalitats professionals'. Per tant, no és sinònim de *veure*.

El director vol visionar el documental abans d'emetre'l per televisió.

**Ja podeu visionar les conclusions de l'informe.*

Ja podeu veure les conclusions de l'informe.

vistiplau / vist i plau

Es pot escriure separat o junt. En el peu de documents (les actes, principalment) s'escriu separat, perquè es consideren dos verbs enllaçats per la conjunció *i*. Quan s'escriu a l'interior del text va junt, perquè es considera un substantiu. En aquest cas, va precedit de l'article.

Vist i plau

El president

[signatura]

He presentat un pressupost i encara no me n'han donat el vistiplau.

visualitzar

No és sinònim de *veure*. Vol dir 'fer visible (una informació informàtica) per mitjà d'un recurs tècnic determinat'.

Visualitza les taules abans d'imprimir-les.

**Vull visualitzar la meva factura de consum telefònic.*

Vull veure la meva factura de consum telefònic.

***vivenda**

La forma correcta és *habitatge*.

**Vivendes de protecció oficial.*

Habitatges de protecció oficial.

W**web**

És un anglicisme acceptat. Si es refereix al lloc web és masculí (*el web*) i si es refereix a la pàgina, femení (*la web*).

El web del Govern de les Illes Balears.

La web de la Conselleria d'Educació i Cultura.

X***xàndal**

La forma correcta es *xandall*.

II. ÀMBIT ADMINISTRATIU

Les llistes de termes i de fraseologia que s'exposen a continuació recullen els acords terminològics proposats per la Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu (CALA), normalitzats pel Consell Supervisor del TERMCAT o normativitzats per l'Institut d'Estudis Catalans, atès que els ha inclòs al *Diccionari de la llengua catalana*. Les definicions dels termes i la fraseologia es reproduïxen amb l'autorització del TERMCAT.

Així mateix, s'han inclòs a les llistes diverses expressions terminològiques i fraseològiques, que no consten en els reculls anteriors, però que són d'ús habitual en el tecnolecte juridicoadministratiu. Aquestes expressions procedeixen dels textos següents:

- *Diccionari jurídic català*. Barcelona: Col·legi d'Advocats de Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2003.
- ALTÉS Núria; PEJÓ Xavier. *Manual de redacció administrativa*. Vic: Eumo Editorial, 2003.
- DUARTE, Carles; ALSINA, Àlex; SIBINA, Segimon. *Manual de llenguatge administratiu*. 2a ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1991.
- *Criteris de traducció de textos normatius del castellà al català*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1999. (Criteris Lingüístics; 4) <<http://www6.gencat.net/llengcat/publicacions/criteri2/docs/criteri2.pdf>>

La terminologia i la fraseologia també s'han donat a conèixer per mitjà de les publicacions periòdiques *Llengua i Administració* (1983-1994) i *Llengua i Ús*, a partir del 1994, del *Diccionari de neologismes* del TERMCAT i de la *Neoloteca* del web del TERMCAT.

1. TERMES

A continuació s'exposa una llista de termes i de locucions usuals en la documentació administrativa, ordenats alfabèticament en castellà, que inclou la traducció al català i la definició.

a

abono m

abonament m

Contracte pel qual es paga un cert import per gaudir d'una cosa o d'un servei per un temps determinat. / Pagament, ingrés.

accidental adj

accidental adj

Substitut, suplent en un càrrec.

adelanto m

bestreta f

Acció de bestreure; doblers bestrets o anticipats.

avançament m

Acció d'avançar. / Pagament anticipat o préstec a curt termini.

administrativista m i f

administrativista m i f

Jurista especialitzat en dret administratiu.

adoptable m i f

adoptable m i f

Persona susceptible de ser adoptada.

adoptando -a m i f

adoptand -a m i f

Persona que està en procés d'adopció.

aduanar v tr

duanar v tr

Fer els tràmits perquè una mercaderia surti de la duana i pagar-ne els drets corresponents.

advertencia f*advertència* f

Cominació per la qual s'adverteix algú per tal que faci o no faci alguna cosa sota amenaça d'una pena determinada.

advertiment m

Avís sense cominació.

alarde m*alardo* m

Examen que fan els jutjats i tribunals sobre l'estat de tramitació de plets i causes.

albacea m*marmessor -a* m i f

Persona encarregada de complir la voluntat del testador.

alevosamente adv*traïdorament* adv

Amb traïdoria.

alevosía f*traïdoria* f

Circumstància agreujant en els delictes contra les persones, constituïda per la cautela emprada pel culpable per tal d'assegurar l'execució del fet punible sense córrer cap risc que pugui provenir de la defensa que pogués fer la persona ofesa.

alevoso -a adj*traïdorenc -a* adj

Relatiu o pertanyent a la traïdoria.

alijo m*contraban* m; *mercaderies de contraban* f pl; *comís* m

Conjunt de mercaderies prohibides o introduïdes en un país de manera il·legal.

amillaramiento m*amillarament* m

Padró de béns, generalment immobles, d'aquells municipis en què l'administració encara no ha fet el cadastre. Terme històric.

amojonamiento m*fitació* f; *amollonament* m

Acció i efecte de fitar.

amojonar v tr*fitar* v tr; *amollonar* v tr

Posar els senyals que marquen els límits d'un terme o d'una propietat.

anexo m*annex* m

Allò que s'adjunta a una cosa per complementar-la.

anticipo m*bestreta* f

Acció de bestreure; doblers bestrets o anticipats.

avançada f

Doblers bestrets, anticipats fent pagament a compte propi o d'altri. Pagament anticipat.

acompte m,

Allò que es paga a compte. La part que es paga, avançada, d'un compte pendent.

anular v tr*anul·lar* v tr

Fer que un acte o negoci deixi de tenir aquells efectes jurídics que la voluntat del subjecte o de les parts pretenien aconseguir.

apátrida m i f*apàtrida* m i f

Persona que no té cap nacionalitat o que l'ha perduda sense adquirir-ne una altra, la situació jurídica de la qual és determinada per la legislació de l'Estat en què resideix.

apátrida adj*apàtrida* adj

Que no té reconeguda la ciutadania en cap Estat.

apatridia f*apatridia* f

Estatus caracteritzat per la inexistència d'un vincle de nacionalitat amb un Estat.

apercibimiento m*prevenció* f

Correcció disciplinària que el jutge pot imposar a advocats i procuradors pel seu comportament en un procediment judicial.

Vegeu **advertencia** (1).

apremiar v tr*constrènyer* v tr

Compel·lir o obligar algú a fer o complir alguna cosa en virtut d'autoritat.

apremio m*constrengiment* m

Acció de constreñer algú en virtut d'autoritat.

auditar v tr*auditar* v tr

Examinar, un auditor, la situació econòmica d'una entitat a fi de comprovar si el seu estat patrimonial o financer reflecteix la realitat.

auto m*interlocutòria* f

Resolució judicial motivada que decideix una incidència en un procés i no les qüestions de fons, que han de ser resoltes per mitjà de sentència.

autos m pl*actuacions* f pl

Conjunt de documents que conformen el procediment judicial.

b**bastantear** v tr*validar* v tr

Fer una validació.

bastanteo m*validació* f

Verificació que efectua un advocat per tal de comprovar que una procura és suficient jurídicament per intervenir en una actuació judicial o administrativa.

bianual adj*bianual* adj

Que té lloc dues vegades l'any.

biennal adj

Relatiu a un període de dos anys; que es repeteix cada dos anys.

brocárdico m*brocard* m

Axioma legal o regla general de dret.

burótica f*ofimàtica* f; *buròtica* f

Tècnica que aplica totes les possibilitats de la informàtica per a la racionalització de les tasques d'oficina.

C

cabildo m*cabildo* m

Corporació local de cadascuna de les illes Canàries, que té unes funcions idèntiques a les de les diputacions provincials a les províncies peninsulars espanyoles.

cargo m*càrrec* m

Persona que ocupa o exerceix un càrrec dins d'una organització pública o privada.

causahabiente m i f*drethavent* m i f

Persona física o jurídica que posseeix un dret derivat o transmès d'un altre i, fins i tot, el pot exercir jurídicament a la mort d'aquest.

celebrar v tr*tenir lloc* v tr (un acte, alguna cosa)*subscriure* v tr (un contracte)

Escriure a sota; signar al peu (d'un escrit), sotaescriure. / Comprometre's a pagar una part (d'un emprèstic, d'un capital social, etc.) / Adherir-se formalment (al dictamen, al parer, etc., d'un altre), accedir-hi.

formalitzar v tr (un acord)

Donar la deguda forma (a una cosa); precisar (un càrrec, una oposició, etc.) / Revestir alguna cosa dels requisits legals.

celebrar v tr (un acte festiu)

Acomplir segons un ritual, solemnement; fer una festa, un àpat, etc.; alegrar-se (d'alguna cosa); lloar públicament.

cesar v intr*cessar* v intr

Davant la impossibilitat d'usar transitivament el verb *cessar* amb el sentit de destituir algú del seu càrrec —és un mateix qui cessa en un càrrec, no es pot cessar algú en un càrrec— i com que en llenguatge administratiu es consideren pejoratiu els verbs transitius que podrien substituir el verb *cessar* quan no s'utilitza bé (*separar, destituir, remoure, rellevar, revocar*, etc.), es proposa d'usar una perífrasi formada amb aquest verb que permeti de servir-se'n correctament. *Ordre per la qual es disposa que el senyor [...] cessi com a [...]*. El substantiu corresponent és *cessament*, així: *Ordre de cessament del senyor [...] com a [...]* o *Ordre per la qual es disposa el cessament de [...]*.

cohecho m*suborn de funcionari* m

Delicte que comet tant el funcionari que fa o deixa de fer un acte relacionat amb l'exercici de les seves funcions a canvi de regals, oferiments o promeses, com la persona que l'indueix a cometre'l.

comitente m i f*comitent* m i f

Persona que encarrega a un comissionista un acte de comerç.

contemplar v tr*expressar* v tr

Manifestar (el pensament, el sentiment), amb la paraula, l'actitud o qualsevol altre signe exterior; representar sota una forma sensible.

preveure v tr

Veure, concebre, per endavant (allò que ha d'ocórrer).

considerar v tr

Fixar la pensa (en alguna cosa) examinant-la curosament en tots els seus aspectes. / Tenir en compte alguna cosa per obrar. / Fer cas (d'una persona) pel seu mèrit, les seves bones qualitats, les seves virtuts.

tractar v intr

Arranjar, acabar, alguna cosa amb algú; concloure amb algú un conveni polític, comercial, etc. / Prendre alguna cosa com a objecte d'estudi, de discussió, etc.

recollir v tr

Aplegar (coses disperses) esp. per no deixar-les perdre, per guardar-les, per treure'n un profit. / Concentrar / L'autoritat, confiscar (una cosa).

contemplar (un paisatge) v tr

Esguardar atentament (un objecte) absorbint-se en la seva vista. / Donar (a algú) tots els gustos, totes les satisfaccions.

contraído m*contreta* f

Obligació que es contreu, amb independència que els pagaments s'efectuïn a l'acte o durant l'exercici econòmic.

convalidación f*convalidació* f

Acció i efecte de convalidar.

convalidar v tr*convalidar* v tr

Donar validesa acadèmica en un país, en una institució, en una facultat, en una secció, etc., a estudis aprovats en un altre país, en una altra institució, etc.

copyright m*copyright* m

Dret que té el titular o cessionari d'un dret d'explotació d'avanposar el seu nom al símbol ©, amb la precisió del lloc i l'any de divulgació de l'obra. El *copyright* reflecteix la possessió del dret d'explotació i, per tant, només el pot fer constar el titular o cessionari d'aquest dret. Els drets d'explotació formen part dels *drets d'autor*.

cotejar v tr*confrontar* v tr

Acarar, efectuar una confrontació.

compulsar v tr

Treure compulsa.

cotejo m*confrontació* f1. *Confrontació de lletres*

Prova pericial consistent a reconèixer o negar l'autenticitat d'un document privat presentat en judici o les firmes i signatures que hi figuren.

2. *Confrontació de testimonis*

Examen simultani per part del jutge de dos testimonis per a descobrir la possible contradicció entre ells.

compulsa f

Trasllat, fet judicialment, d'una acta autèntica, d'una escriptura, etc.

cuentadante m i f*comptedant* m i f; *comptedonant* m i f

Persona que està obligada a retre comptes dels fons que ha gestionat.

cumplimentación f1. *formalització* f

Acció i efecte de formalitzar.

2. *emplenament* m

Acció i efecte d'emplenar.

complimentar v tr1. *formalitzar* v tr

Presentar en un registre o davant d'un jutge un imprès degudament emplenat.

2. *emplenar* v tr

Completar un imprès amb les dades que es demanen.

cupo m*quota* f

Part de pagament que toca a cadascú.

d**derechohabiente** m i fVegeu **causahabiente**.**desahucio** m*desnonament* m

Potestat de l'administració de recuperar directament la possessió dels seus béns de domini públic quan s'han extingit els drets constituïts a favor d'un tercer. / Significació feta per un amo a llogater que, a l'expiració d'un termini fixat, ha de deixar la casa, l'habitació, etc., que li tenia llogada.

desempleo m*atur* m; *desocupació* f

Desocupació forçosa, involuntària, per manca d'oferta de col·locació. / Qualsevol tipus de desocupació.

designar v tr*designar* v tr

Determinar pel nom o pel càrrec una persona per a una funció o representació concretes.

Vegeu **nombrar**.*destinar* v tr

Designar (algú) per a un servei, un càrrec, una ocupació, perquè ho realitzi en un lloc determinat.

deslindar v tr*delimitar* v tr

Partionar un terreny o un terme.

deslinde m*delimitació* f

Acció i efecte de delimitar.

despachar v tr i intr*despatxar* v tr i intr

Tractar, un cap i els seus col·laboradors o subordinats, un o diversos afers.

despedir*acomiarar* v tr; *despatxar* v tr

Donar comiat. / Resoldre un contracte, una relació laboral. / Desnonar.

despenalización f*despenalització* f

Acció i efecte de despenalitzar.

despenalizar v tr*despenalitzar* v tr

Fer cessar d'estar penalitzat.

destajero -a m i f*preufetaire* m i f; *preufeter -a* m i f; *escarader -a* m i f

Persona que fa una feina a preu fet.

destajista m i fVegeu **destajero -a**.**destino** m*destinació* f (lloc de treball)

Lloc on algú, esp. un funcionari, treballa. / Lloc on s'ha de trametre alguna cosa, on algú ha d'anar.

destí m (sort)

Potència sobrehumana que, segons els pagans, fixava per endavant el curs dels esdeveniments, la sort reservada a cadascú; sort reservada a cadascú. / Destinació.

devengable adj*meritable* adj

Que pot ésser meritat.

devenegar v tr*meritar* v tr; *pagar* v tr

Tenir dret a una retribució per un treball o servei.

Sovint en castellà s'usa el verb *devenegar* amb un altre valor. En aquests casos, segons el significat,en català parlem de *produir, reportar, pagar, costar, importar*.*Una libreta o una cuenta devengan intereses.**Una llibreta o un compte produeixen/reporten interessos.***devengo** m*meritació* f

Quantitat meritada. Fet de meritjar.

directiva f*directriu* f; *directiva* f

Norma bàsica de la Unió Europea que cada Estat ha de desenvolupar en la seva legislació.

disfrutar v intr*gaudir* v intr

Posseir una cosa de la qual traiem un profit, un avantatge. / tr Fruir / pron Treure profit d'alguna cosa d'altri.

disfrute m*gaudi* m

Acció de gaudir.

dotacional adj*de dotació* locL'adjectiu *dotacional* es pot traduir per una construcció formada amb el substantiu *dotació*, que segons el context pot ser *de dotació, com a dotació, per a dotacions, destinat a dotacions*, etc.*El uso asignado a la instalación también es dotacional público.**L'ús assignat a la instal·lació també és de dotació pública.**Obtención de terrenos dotacionales.**Obtenció de terrenys per a dotacions.***e****embargante** m i f*embargador* -a m i f; *embargant* m i f

Persona que embarga.

emplazamiento m*citació a termini* f

Acció i efecte de citar a termini.

emplazar v tr*citar a termini* v tr

Citar, un jutge o un tribunal, una persona perquè comparegui davant seu dins d'un termini.

empleado m*empleat, empleada* m i f

Persona que treballa, a sou, en un servei públic, en el comerç.

treballador, treballadora m i f

Obrer, obrera. / Persona que treballa en qualitat d'assalariat.

empleo m*ocupació* f

Treball o una altra activitat en què s'empra el temps amb retribució o guany.

ús m

Acció de fer servir una cosa.

aplicació f

Acció d'aplicar o d'aplicar-se; l'efecte. / La cosa aplicada.

ensañamiento m*encrueliment* m

Circumstància agreujant que consisteix a augmentar deliberadament el dany del delictes.

ensañarse v pron*encruelir-se* v pron

Comportar-se amb encrueliment.

enterado m*coneixement* mDeclaració que fa una persona o un òrgan administratiu notificant que s'ha assabentat del contingut d'un document o d'un acte administratiu. Quan s'utilitza al peu d'un document com a fórmula que precedeix una signatura, l'equivalència en català és *n'he pres coneixement* o *me n'he assabentat*.**escabinato** m*jurat mixt* m; *jurat escabí* m

Tribunal format per ciutadans que no són experts en matèria jurídica i per magistrats, els quals deliberen conjuntament. És un tipus de jurat propi de l'Europa continental, inexistent actualment a l'Estat espanyol.

escabino -a m i f*escabí -ina* m i f

Membre llec d'un jurat mixt.

escriturar v tr*escripturar* v tr; *instrumentar* v tr

Fer constar en escriptura pública un acte o un negoci jurídics.

estadillo m*butlleta d'estat* f

Relació de dades, generalment numèriques, que reflecteixen, en extracte, la situació en què es troba alguna cosa en el moment al qual es refereix.

estado m*estat* m

Subjecte de dret internacional dotat d'un territori, una població, una organització política i plena sobirania.

estimar v tr*estimar* v tr

Acceptar, un jutge o un tribunal, les peticions de les parts.

acollir (acceptar) v tr

Prendre de tal o tal manera (una nova, una demanda, una opinió, una doctrina, un consell, etc.). / Acollir bé, acceptar.

apreciar (avaluar) v tr

Determinar el valor d'una cosa.

considerar v tr

Tenir en compte (alguna cosa) per obrar. / Fixar la pensa (en alguna cosa) examinant-la curosament en tots els seus aspectes.

examinar v tr

Observar (quelcom) minuciosament, metòdicament, per conèixer-ne les qualitats, l'estat, etc.

estimatorio -a adj*estimatori -òria* adj

Dit d'una resolució o sentència en què les peticions d'una de les parts han estat acceptades.

estoppel m*estoppel* m

Regla per la qual un Estat, si ha fet creure, amb els seus actes, que hi havia una situació de fet o de dret determinada, no pot al·legar que la situació de fet o de dret era una altra, encara que sigui cert, després que un segon Estat hagi actuat en conseqüència modificant una situació jurídica.

exención f*exempció* f

Acció d'eximir, l'efecte.

expedientado -a m i f*expedientat -ada* m i f

Funcionari o empleat sotmès a les actuacions necessàries per a avaluar la seva manera de procedir.

expedientar v tr*expedientar* v tr; *formar expedient* v tr

Sotmetre un funcionari o un empleat a les actuacions necessàries per a avaluar la seva manera de procedir.

extorsionador -a m i f*extorsionador -a* m i f

Persona que obliga una altra persona, amb violència o intimidació, a realitzar o cometre un acte o negoci jurídic en perjudici del seu patrimoni.

extorsionar v tr*extorsionar* v tr

Obligar una persona, amb violència o intimidació, a realitzar o cometre un acte o negoci jurídic en perjudici del seu patrimoni.

f**facultativo -a** m i f*facultatiu -iva* m i f

Persona que professa alguna facultat, que té títol legal per a exercir una professió científica o tècnica.

fallar v tr*decidir* v tr

Sentenciar, resoldre. Tenir l'obligació, els tribunals, de resoldre els assumptes de què coneixen, d'acord amb el sistema de fonts del dret establert.

fallido -a adj*fallit -ida* adj

Relatiu a una quantitat de diners que, per circumstàncies econòmiques adverses, no es pagarà o no es cobrarà mai.

fallo m*decisió* f

Part dispositiva de la sentència, que condemna o absol el demandat, i que resol els punts litigiosos.

fecha f*data* f

En un escrit, una inscripció, una moneda, etc., la indicació del temps (i sovint del lloc) en què ha estat fet o executat; indicació del temps en què un fet s'ha realitzat o ha de realitzar-se.

fedatario -a m i f*fedatari -ària* m i f

Persona dipositària de la fe pública.

fideicomiso m*fideicomís* m

Disposició segons la qual una persona, en testament o en capítols matrimonials, deixa tots els seus béns o una part a una altra persona amb l'encàrrec que els conservi i els transmeti a un tercer, anomenat fideïcomissari.

financiación f*finançament* m

Acció de finançar; l'efecte.

finiquito m*quitança* f

Quitament. / Escrit en què es reconeix algú quiti d'una obligació.

liquidació f

Determinació de l'actiu i el passiu d'una casa de comerç, d'una societat, d'una corporació, etc., que plega, els deutes i crèdits mutus de dos negociants, etc. / Arranjament final de comptes. / Procés a través del qual els béns mobles o immobles de l'actiu en general d'una empresa es converteixen en doblers efectius. / Pagament d'un deute, d'un tribut.

fraude m*frau* m

Acció contrària a la llei o als drets que en deriven amb intenció de treure'n un profit a costa de l'estat o d'altri. / Intenció de perjudicar algú o d'aprofitar-se d'un error en benefici propi; tant pot concórrer en el moment de dur a terme un acte o subscriure un contracte com durant la seva execució.

foral adj

foral adj

Relatiu o pertanyent al fur.

propietat emfitèutica f

A Galícia, finca o heretat donada en emfiteusi.

forestal adj

forestal adj

Relatiu o pertanyent a la forest.

formalización f

Vegeu **cumplimentación** (1).

formalizar v tr

Vegeu **cumplimentar** (1).

foro m

fòrum m

Reunió pública per a un debat, un col·loqui, etc. / Lloc on es fan aquestes reunions.

emfiteusi f

A Galícia, contracte pel qual una persona cedeix a una altra el domini útil d'una finca mitjançant el pagament d'un cànon.

fraccionamiento m

fraccionament m

Possibilitat d'elecció de diverses lleis per a regir els diferents aspectes d'una relació contractual.

fundario -a adj

immobiliari -ària adj

Relatiu o pertanyent a béns immobles.

fundo m

finca f; *propietat immobiliària* f; *propietat immoble* f

Bé immoble. Si en algun cas molt específic és imprescindible diferenciar *fundo* de *finca*, *propietat immobiliària* o *propietat immoble*, es pot utilitzar el llatí *fundus*, escrit en cursives.

i

il·lícit m*il·lícit* m

Acció no permesa per la llei.

L'*il·lícit* fa referència a un concepte objectiu, a una acció tipificada per la llei.L'*injust* és un concepte doctrinal, moral, que es basa en valoracions subjectives.**impartició** f*impartició* f

Acció d'impartir.

impartir v tr*impartir* v tr; *professar* v tr

Ensenyar públicament una disciplina científica o tècnica.

incautar v tr*confiscar* v tr

Atribuir al fisc sense contraprestació, en virtut d'una disposició legal, béns que eren propietat d'algú.

requisar v tr

L'autoritat, posar a la seva disposició (certs béns, certes persones) per a un servei públic.

incentivar v tr*promoure* v tr

Donar la primera impulsió (a alguna cosa). / Elevar (algú) a un grau, a una dignitat.

impulsar v tr

Impel·lir.

fomentar v tr

Promoure la creixença (d'alguna cosa).

injusto m*injust* m

Acció contrària a la justícia.

L'*il·lícit* fa referència a un concepte objectiu, a una acció tipificada per la llei.L'*injust* és un concepte doctrinal, moral, que es basa en valoracions subjectives.**instrumentar** v tr

Fer constar en escriptura pública un acte o un negoci jurídics.

Vegeu **escripturar**.

j

jefatura f*direcció* f

Direcció General Organisme de l'Administració central que té cura de cadascun dels sectors en què un ministeri divideix les seves competències. / Organisme de l'Administració autonòmica que té cura de cadascun dels sectors en què divideix les seves competències una conselleria. / Oficina del director o de la Direcció General.

delegació f

Circumscripció en què un delegat exercita el seu càrrec.

prefectura f

Càrrec, dignitat, de prefecte. / Durada i època del govern d'un prefecte. / Conjunt de prefectes d'un país. / Territori governat per un prefecte. / Conjunt dels serveis administratius que depenen d'un prefecte. / Edifici on resideix un prefecte o exerceix el seu càrrec.

jefe m*cap* m i f

Persona que ocupa el primer lloc, que presideix o té a les seves ordres els altres; capítost. / Persona que exerceix el comandament d'una unitat.

director directora m i f

Persona que dirigeix.

justipreciar v tr*fixar el preu just* v tr; *estimar* v tr

Determinar el valor d'un bé, d'acord amb determinades dades que es prenen com a referència.

justiprecio m*preu just* m; *estim* m

Valor que es fixa a un bé i que correspon al seu valor real.

l

legalmente adv1. *legalment* adv

De conformitat amb la llei.

2. *per llei* loc; *legalment* adv

Per mitjà de l'elaboració i l'aprovació de lleis.

liquidez f*liquiditat* f

Qualitat de líquid (dit de la quantitat, el preu, el sou, etc., nets de les reduccions que puguin correspondre).

listado m*llista* f

Full o sèrie de fulls en què hi ha inserits una sèrie de noms de persones o de coses, d'adreces o d'altres indicacions; la sèrie mateixa.

relació f

Llista o enumeració de noms, adreces o altres indicacions, esp. Ordenats.

llevarza f

En general, les frases que contenen aquest terme es poden redactar d'una manera més natural sense seguir literalment el model castellà.

La llevarza del Registro corresponde a la Central de Anotaciones.

La Central d'Anotacions ha de portar/dur el Registre.

m**magistrado-juez magistrada-juez** m i f*magistrat -ada jutge -essa* m i f

Persona amb categoria de magistrat que s'encarrega d'un jutjat.

medio m*medi* m (context)

Substància a través de la qual obra una força, és transmès un efecte; element o substància que envolta una cosa. / Societat, conjunts de costums, d'esdeveniments, etc., entre els quals viu una persona, es produeix un fet, etc.

mitjà m (instrument)

Allò que serveix per a arribar a un fi.

membrete m*capçalera* f

Adornament que es posa al cap d'una plana, al començament d'un capítol, etc. /

Nota preliminar amb què s'encapçala un escrit. / Nom o títol d'una persona, corporació, entitat, empresa comercial, etc., generalment acompanyat de l'adreça i altres indicacions, imprès o gravat a la part superior d'una carta, d'un full de paper, etc.

menoscabo m*menyscapte* m

Detriment, pèrdua. / *menyscapte de doblers* Indemnització que es paga als caixers, pagadors, etc., per les pèrdues de doblers que puguin tenir en l'exercici de la seva feina.

montante m*total* m

Suma o nombre total; el resultat d'una addició.

quantitat f

Tot allò que, com la llargària, el pes, la durada, etc., és susceptible d'augment o de disminució i pot mesurar-se i, així, ser expressat per un nombre. / Porció major o menor d'una cosa, nombre més o menys considerable de coses.

monte m*forest* f

Terreny productiu no conreat, en general de propietat pública.

n**nato -a** adj*nat nada* adj

Dit dels noms de títols o de càrrecs annexos a un altre que corresponen a algú pel sol fet de tenir aquest darrer.

nombrar v tr*nomenar* v tr

Designar algú per a un càrrec.

Vegeu **designar**.

normación f*normació* f

Acció d'establir normes jurídiques. Pel que fa a la relació entre *normació* i *normativa*, cal considerar *normació* com a acció de normar i *normativa*, com a efecte.

normar v intr*normar* v intr

Establir normes jurídiques.

nul·lidad f*nul·litat* f

Invalidesa d'un negoci jurídic, d'un acte jurídic, determinada per vicis que el converteixen en nul, com són: contradicció de normes imperatives si aquestes no disposen altra cosa, manca d'algun requisit essencial (acord de les parts, finalitat, etc.), il·licitud de la causa, mancança de l'objecte, dels requisits de possibilitat, etc.

O**observancia** f*observança* f

Observació o compliment exacte d'allò que prescriu una llei, una regla, un estatut, la religió, etc.

compliment m

Acció i efecte de complir o de complir-se.

ofimática f

Vegeu **burótica**.

oír v tr*oir* v tr

Admetre l'autoritat judicial peticions, raonaments o proves de les parts abans de dictar la resolució.

ostentar v tr

1. *exercir* v tr (un càrrec, una representació)

Posar en acció (una força), posar en joc o en ús (un mitjà d'acció), complir els deures (d'una professió, d'un càrrec, etc.) / Fer ús (d'un dret, d'un privilegi, d'una autoritat).

ocupar v tr; *assumir* v tr; *detenir* v tr; *dur* v tr (un càrrec, una representació)

2. *ostentar* (fer ostentació) v tr

Mostrar, esp. amb afectació.

otorgar v tr*atorgar* v tr

Concedir. / Reconèixer, confessar. / Fer (un contracte, una escriptura, etc.) davant un notari.

otrosí m*altressí* m

Petició de caràcter secundari que formula una de les parts litigants, després de la petició principal, en alguns documents judicials.

P

parte m*comunicat* m

Nota aclaridora o que conté una opinió sobre un punt determinat que tramet a un diari, perquè hi sigui publicada, una persona estranya a la redacció. / Report breu, de notícies urgents, esp. de guerra, fet per l'autoritat superior.

part f

Qualsevol de les coses que resulten de dividir una cosa; cosa que, amb una altra o d'altres, integra un tot (un nombre, una quantitat, una massa, etc., major); element que concorre a formar un conjunt. / En una lluita, en una contesa, entre dues persones o dos grups, cadascun d'aquests. / Qualsevol de les persones que tenen interessos diferents en un afer comú.

partida f1. *certificat* m

Document expedit per un funcionari públic competent o per una persona autoritzada legalment que dóna fe d'un fet, del contingut d'un document o de les circumstàncies que consten en arxius, en registres, en llibres d'actes, etc.

2. *partida* f

Registre o assentament que es fa en els llibres del registre civil o de la parròquia. / Còpia autèntica de l'assentament d'un fet que figura en un registre públic. / Certificació. / *partida de defunció; partida de matrimoni; partida de naixement; partida pressupostària; partida fallida.*

perfección f*perfecció* f

Estat de perfet.

perfeccionar v tr*perfer* v tr

Completar els requisits perquè un acte civil, especialment un contracte, tenguí plena força jurídica.

personarse v pron*personar-se* v pron

Comparèixer en un judici per constituir-s'hi com a part.

plazo m*termini* m

Espai de temps de què es disposa per fer una actuació determinada.

pleitear v tr

pledejar v tr

Contendre judicialment sobre un assumpte. / *intr* Sostenir un procés judicial, un plet.

pleito m

plet m

Procediment contenciós entre dues parts litigants / *plet criminal* Causa criminal.

plenario m

Vegeu **pleno**.

pleno m

ple m

Reunió general d'una corporació.

plurianual adj

plurianual adj

Que té lloc diverses vegades l'any.

pluriennal adj

Relatiu a un període de diversos anys; que es repeteix cada diversos anys.

pluriempleo m

pluriocupació f

Fet d'exercir més d'una ocupació al mateix temps.

póliza f

pòlissa f

Document que es formalitza, per imposició legal o per costum, en determinats contractes mercantils, sobretot el d'assegurances. / *pòlissa de noli* o *pòlissa de transport*; *pòlissa flotant*.

practicar v tr

practicar v tr

Dur a terme, especialment proves o diligències.

preclusión f

preclusió f

Caràcter d'un procés judicial segons el qual el judici es divideix en etapes, cadascuna de les quals clausura l'anterior sense que hi hagi la possibilitat que es replanegin les decisions preses.

proceder v intr*procedir* v intr

Actuar en un judici, en un procés.

ser procedent v intr

Dit del que és conforme a dret.

escaure v intrAllò que es fa, anar bé, convenir, amb la seva manera de ser, la seva posició social, la seva edat, etc. / *no escau* No s'accepta perquè no és procedent. / *si escau* Si és procedent, en el cas que sigui procedent.*pron* Algú, trobar-se eventualment en un indret. / Una cosa, esdevenir-se en tal o tal ocasió, data, etc. / *si s'escau* Si es produeix, s'esdevé (una cosa).**profesar** v trVegeu **impartir**.**prorrata** f*prorrata* fPart que toca a cadascú en una distribució, feta proporcionalment, a la seva participació en l'afer. / '*prorrata temporis*' loc llat Prorrata de temps. Repartiment d'una quantitat (interessos, primes, emoluments) en la proporció del temps transcorregut.**prorrateo** m*prorrateig* m

Acció de prorratejar, distribuir quelcom a prorrata.

protocolización f*protocol·lització* f

Acció de protocol·litzar, incorporar una escriptura, un document, al protocol d'un notari.

providencia f*provisió* f

Resolució dictada per un jutge o per un tribunal per al tràmit d'un afer.

q**quebrantamiento** m*infracció* f (de forma)

Acció i efecte d'infringir.

Trencament mTransgressió. / *trencament de condemna* Delicte consistent a deixar de complir un penat la pena que complia, imposada per sentència ferma. / *trencament de forma* Violació o omissió voluntària de les garanties substancials en un procediment.

quebrar v intr

fallir v intr

Fer fallida.

r

reanudar v tr

reprendre v tr

Continuar (alguna cosa que havia estat interrompuda). / Adreçar (a algú) paraules de censura, de blasme, desaprovant el que ha fet o dit, renyar.

rebasar v tr

excedir v tr

Ésser més gran (que algú o alguna cosa) en tal o tal cosa. / Ultrapassar (el límit establert, previst).

superar v tr

Ultrapassar (algú) en alguna cosa; vèncer (un obstacle, una dificultat, etc.)

recabar v tr

demanar/sol·licitar (un informe) v tr

Mirar d'obtenir (alguna cosa) demanant-la, fent les diligències necessàries. / Incitar a fer una cosa.

recaptar (doblers) v tr

Percebre (drets, impostos). / Aconseguir (alguna cosa) a força d'instàncies, de prec.

recibo m

rebut m

Escrit signat en què es reconeix haver rebut d'algú doblers o altra cosa.

recurrir v intr

recórrer v intr

El verb *recórrer* en el sentit jurídic 'interposar un recurs' només és correcte com a intransitiu.

Han recorregut la sentència (incorrecte).

Han recorregut contra la sentència (correcte).

redada f

ràtzia f

Incursió en un territori enemic per a robar o destruir.

batuda f

fer una batuda La policia, fer una agafada de gent o de coses en un indret determinat

reducir v tr*reduir* v tr

Contenir i immobilitzar una persona mitjançant la força per evitar que es faci o faci mal en una situació d'agressivitat o violència.

refrendar v tr*contrasignar* v tr

Signar una persona un document en addició a la signatura d'una altra per tal de testimoniar-ne l'autenticitat.

ratificar v tr

Confirmar (alguna cosa que s'ha dit o fet), fer-la valedora.

sancionar v tr

Donar el rei la sanció a una llei posant-hi la seva signatura. / Imposar una sanció com a conseqüència de l'incompliment d'una llei.

refrendo m*ratificació* f

Acció de ratificar; l'efecte. / Declaració de voluntat per la qual es confirmen els negocis que un altre ha conclòs en nom seu, però sense autorització. / Confirmació d'un acte anul·lable. / Confirmació davant l'autoritat judicial d'una manifestació, d'una declaració, d'un acte fet amb anterioritat. / Procediment, reservat generalment al parlament, consistent en la confirmació dels tractats i acords internacionals subscrits per l'executiu.

contrasignatura f

Signatura de qui constrasigna un document.

regalía f*regalia* f; *royalty* m

Dret que té una empresa de cedir tecnologies o d'usar una propietat industrial, com ara una patent o una marca registrada.

regimental adj

Vegeu **de règimen**.

registro m1. *escorcoll* m, *inspecció* f

Acció d'escorcollar, l'efecte. / Examen atent, esp. d'allò que estam encarregats de vigilar.

2. *registrament* m, *registre* m

Inscripció en un registre.

3. *enregistrar*

Fixar una informació sobre un suport material.

4. *registre*

Arxiu.

reglamentariamente adv1. *reglamentàriament* adv

De conformitat amb un reglament.

2. *per reglament* loc; *reglamentàriament* adv

Per mitjà de l'elaboració i l'aprovació de reglaments.

reintegro m*reintegrament* m, *reintegració* f**relación** f*relació* f; *llista* f

Llista o enumeració de noms, adreces o altres indicacions especialment ordenats.

El verb corresponent és *fer llista* i no *relacionar* o *l·listar*.**rellenar** v trVegeu **cumplimentar** (2).**remitente** m*expedidor -a* m i f; *remitent* m i f

Persona que expedeix, que tramet (alguna cosa) a una destinació.

remitir v tr*trametre* v tr

Fer anar (algú o alguna cosa) a la seva destinació, enviar.

remetre v tr

Deixar d'explicar en un escrit alguna cosa indicant (al lector) el lloc del mateix escrit o d'un altre on la cosa és explicada. / Enviar per segona vegada, fer una remissió, perdonar.

renta f*renda* f

Allò que s'obté com a conseqüència d'un actiu material o financer, per unitat de temps o el pagament efectuat per l'ús durant un període de temps determinat, d'un actiu que pertany a una altra persona.

rentable adj*rendible* adj

Que produeix un benefici o utilitat.

repercutir v intr*repercutir* v intr

Fer sentir el seu efecte en una cosa ulterior. En aquest sentit el verb *repercutir* només és correcte com a intransitiu, però sovint en castellà s'utilitza com a transitiu; en aquest cas s'ha de fer el gir *fer repercutir*.

El propietario no podrá repercutir en el arrendatario el coste de las reformas.

El propietari no pot fer repercutir el cost de les reformes en l'arrendatari.

resarcimiento m*rescabament* m

Reparació, compensació de la pèrdua, el perjudici que s'ha sofert.

reunir v tr*complir* (condicions) v tr

Referint-se a un manament, executar completament la cosa manada. / *intr* Fer allò que cal fer, allò a què un resta obligat.

concórrer v intr

Diverses persones, trobar-se en un mateix lloc i temps. / Coincidir o convergir en un mateix punt de l'espai./ Coincidir amb d'altres a pretendre una mateixa cosa.

reunir (persones) v tr

Unir (parts separades); aplegar, congregar.

robo m*robatori* m

Acció de robar; l'efecte.

royalty m

Vegeu **regalía**.

S**salvar** v tr*validar* v tr

Posar, al final d'un escrit, una nota per a declarar vàlida una esmena o un afegitó i perquè no sigui vàlid el que ha estat esborrat.

seguir v tr*seguir* v tr

Tractar o arranjar un negoci o un plet, fent les diligències oportunes per resoldre'l.

Seguir un procés.

Seguir actuacions.

seguro m*assegurança* f

Acció d'assegurar o d'assegurar-se; l'efecte. / Contracte mitjançant el qual, a canvi d'un import anomenat *prima*, pagat d'un cop a anualment, mensualment, etc., és garantit algú contra un risc.

señalamiento m*assenyalament* m

Acció d'assenyalar. / Dia i hora fixats per a una diligència judicial, en especial per a una visita o un judici oral.

sesgado -a adj*esbiaixat -ada* adj

Dit de la interpretació que fa una persona d'un document legal, condicionada, fonamentalment, per motius ideològics.

sobreseer v tr*sobreseure* v tr

Dictar en un sumari, en una causa criminal, acte de sobreseïment.

sobreseimiento m*sobreseïment* m

Acte del tribunal competent per al coneixement d'una causa, un cop conclòs el sumari, donant-la per acabada. / *sobreseïment lliure; sobreseïment provisional*

solape m*encavalcament* (pressupostari) m

Acció d'encavalcar; l'efecte.

subasta f*subhasta* f

Sistema de venda pública per l'autoritat judicial d'un bé embargat, al més dient; d'adjudicar l'administració un contracte a qui ofereix millor proposta econòmica.

subsanar v tr*esmenar* v tr

Millorar (alguna cosa) llevant-li les imperfeccions, defectes, errors; corregir. / *pron*
Corregir-se.

sugerencia f*suggeriment* m

Acció de suggerir. / Cosa suggerida.

suministro m*subministrament* m

Contracte administratiu per a la compra de béns mobles consumibles elaborats d'acord amb les especificitats assenyalades per l'administració, en el qual l'empresari s'obliga a lliurar-los de forma continuada i amb preu unitari.

suplido m*bestreta* f

Quantitat de doblers anticipats per a fer pagaments per compte d'altri.

sustracción f*sostracció* f

Acció i efecte de sostreure.

t**tacha** f*invalidació* f; *causa o motiu d'invalidar, d'invalidació*

Acció i efecte d'invalidar.

tachar v*invalidar* v tr; *al·legar motiu d'invalidació* v tr

Declarar que un determinat contracte o negoci jurídic no produeix efectes o destruir els que ha produït

passar ratlla

Invalidar quelcom escrit traçant damunt seu una ratlla de tinta, de llapis, etc.

anul·lar v tr

Fer que un acte o negoci deixi de tenir aquells efectes jurídics que la voluntat del subjecte o de les parts pretenien aconseguir.

tanteo m*tempteig* m

Dret real d'adquisició preferent d'origen legal i excepcionalment convencional el qual, en cas que el propietari d'una cosa decideixi alienar-la a títol oneros, atribueix a alguna o algunes persones el dret d'adquirir-la amb preferència a qualsevol altre adquirent i pel mateix preu que aquest en pagaria.

fadiga f

Dret de prelació que té tant el senyor directe d'adquirir una cosa emfitèutica quan el senyor útil la traspasa com el senyor útil en el cas que l'altra part trameti els seus drets a títol oneros en ambdós casos.

tasa f*taxa* f

Preu, import, mesura, percentatge en què s'ha fixat la quantitat d'un dret a percebre. / Tribut que consisteix en el pagament d'una quantitat per la prestació d'un servei públic o la utilització del domini públic.

término m*terme* m

Moment final, o més rarament inicial, d'un espai de temps prefixat, d'un termini.

trance m*constrenyiment* m

Acció de compel·lir o constrènyer, obligar, en virtut d'autoritat. / Procediment o conjunt de normes que determinen l'actuació judicial amb vista a l'execució d'una sentència.

transmitir v tr*trametre* (tramesa) v tr

Fer anar (algú o alguna cosa) a la seva destinació, enviar.

transmettre v tr

Fer passar un dret o una obligació a un altre per transmissió de drets o de crèdits.
Transferir.

transmitente m i f

Vegeu **transmisor -a**.

transmisor -a m i f*transmissor -a* m i f; *transmitent* m i f

Persona que transmet un bé a una altra.

transponer v tr*transposar* v tr

Incorporar el contingut d'una directriu de la Unió Europea a l'ordenament jurídic d'un Estat membre, adaptant-ne la legislació interna o elaborant noves normes.

trasunto m*transsumpte* m

Còpia o trasllat que es fa d'un document original.

tratamental adj

Vegeu **de tratamiento**.

trienio m*trienni* m

Retribució bàsica d'un funcionari públic, guanyada per la permanència en servei per un període de tres anys, que consisteix en una quantia acumulada al sou.

trueque m*permuta* f

Contracte, afí a la compravenda, pel qual els contractants s'obliguen a bescanviar-se alguna cosa, o alguna cosa més un complement en diner sempre que la quantitat de diner sigui inferior al preu de la cosa permutada.

barata f

Canvi, permuta, troc.

U**usufructo** m*usdefruit* m

Dret real de gaudiment sobre cosa d'altri, que atorga a l'usufructuari les facultats de posseir la cosa, usar-la i percebre'n els fruits, si bé amb les limitacions d'haver de conservar-ne la forma i la substància. / *usdefruit universal* Usdefruit que comprèn la totalitat dels béns del testador.

V**venta** f*venda* f

Acció de vendre. / Contracte de compravenda.

ventaja f*avantatge* m

Allò que dóna superioritat en qualsevol cosa. / Distància que separa un mòbil d'un altre que li va al darrere.

vis-a-vis m

Vegeu **comunicación especial**.

vivienda f*habitatge* m

Casa, part de la casa o pis, apta per a habitar-hi.

Z

zanjar v tr*resoldre* v tr

Descompondre (alguna cosa) reduint-la als seus elements constituents/ Desfer (una dificultat), donar solució (a un dubte), trobar la solució (d'un problema, d'una qüestió).

decidir v tr

Portar a una conclusió definitiva. / Portar a un resultat definitiu.

tancar v tr (un assumpte)

Posar fi a una cosa, finalitzar-la.

2. FRASEOLOGIA

A continuació s'exposa una llista de locucions i fórmules usuals en la documentació administrativa, ordenades alfabèticament en castellà, que inclou la traducció al català i les definicions que s'han considerat necessàries.

a

a cargo de loc prep*a càrrec de* loc prep

A (o per) compte de, perquè sigui abonat un import per. / Sota la responsabilitat de.

a compte de loc prep

A ser abonat per. / *fig* En nom de. *Fer una cosa pel compte d'algú.* / *fig* A càrrec de. *Treballar algú pel seu compte. La manutenció va a compte vostre.*

sota la cura de; a cura de loc prep**a contar de** loc prep*a comptar de* loc prep

Serveix per acotar els terminis. Com a sinònim es pot emprar l'adjectiu *comptador*. Exemples: *Les sol·licituds s'han de presentar en el termini de quinze dies hàbils, a comptar de la data [...]; Les sol·licituds s'han de presentar en el termini de quinze dies, comptadors des de la data [...]*

a cuenta y riesgo loc*per compte i risc* loc

acuse de recibo*justificant (o avís) de recepció m*

Document que acredita un pagament.

a decir verdad loc*amb franquesa loc adv**francament adv**si hem de ser francs loc***a destajo loc***a preu fet loc; a escarada loc*

Per un preu o quantitat fixat per endavant, no a jornal.

a granel loc*a granel loc***a la mayor brevedad posible loc***com més aviat millor loc**al més aviat possible loc***a largo plazo loc***a llarg termini loc*

Dins d'un període llarg de temps.

a la vez loc*alhora adv*

A un mateix temps.

ensems adv

Plegats; alhora.

a la vegada loc

Tot alhora.

a lo mejor loc*tal vegada loc*

Probablement.

tant de bo loc

Exclamació amb què s'expressa el viu desig que una cosa s'esdevengui.

si molt convé loc

Si és necessari.

a lo sumo loc
a tot estirar loc
com a màxim loc
pel cap alt loc

al por mayor loc
a l'engròs loc

al por menor loc
a la menuda loc

a mayor abundamiento
i encara més loc
amb més motiu loc

a mediados de loc prep
a mitjan loc prep
 Cap a la meitat d'un espai de temps.

a menos que loc
llevat que; fora que loc conj
 Tret que.
tret que loc conj

a no ser que loc
fora que, a menys que; llevat que loc conj
 Tret que.

a petición de loc
a petició de loc
 No s'ha d'ometre l'article que segueix aquesta construcció, excepte en casos de locucions lexicalitzades.
A petició d'una persona interessada.
A petició de part.

a plazos loc
a terminis loc

a riesgo y ventura loc

a compte i risc loc

a ser posible loc

si pot ser loc adv

si és possible loc adv

asuntos de trámite m pl

assumptes de tràmit m pl

Indica el punt de l'ordre del dia d'una reunió dedicat a tractar qüestions reglamentades d'importància menor.

a su ruego loc

a petició seva loc; *a precs seus* loc

Es fa servir quan algú actua per un altre si aquest li ho ha demanat.

a tal efecto loc

a aquest efecte loc adv

En vista de realitzar allò que es deia.

amb aquesta finalitat loc adv

a tanto alzado loc

a (un) tant alçat loc; *a preu fet* loc

Per un preu o quantitat fixats per endavant, generalment immo­dificables, en què no es detallen els diferents conceptes. Ambdues equivalències són intercanviables en el cas dels contractes d'obres. No ho són quan les aplicam a la mà d'obra, cas en què s'ha de dir *a preu fet*, o en l'àmbit de la propietat intel·lectual, en què es fa servir *a (un) tant alçat*.

a todos los efectos loc

a tots els efectes loc

accidente en el trayecto m

accident en el trajecte m; *accident in itinere* m

Accident laboral que s'esdevé anant a la feina o tornant-ne, o durant l'exercici de certes funcions sindicals.

accidente in itinere m

Vegeu **accidente en el trayecto**.

acervo comunitario m*cabal comunitari* m

Conjunt del dret comunitari vigent que accepta un nou Estat en entrar a formar part de la Unió Europea.

acoso sexual m*assetjament sexual* m

Agressió reiterada a la llibertat sexual que no inclou la violació.

acta de apeo f*acta de delimitació* f

Document en què s'acredita que s'ha dut a terme la delimitació d'un terreny.

acuse de recibo m*justificant de recepció* m; *acusament de recepció* m

Escrit signat on es declara haver rebut una carta, una tramesa, etc. Com a forma verbal corresponent és recomanable d'usar *acusar recepció de*.

La forma **acús de rebut* és incorrecta.

admisión a trámite f*admissió a tràmit* f

Acció d'admetre a tràmit un document.

admitir a trámite v tr*admetre a tràmit* v tr

Acceptar, un òrgan judicial o administratiu competent, un document que compleix els requisits formals establerts, a fi de tramitar-lo.

agotar la vía administrativa v tr*exhaurir la via administrativa* v tr

Exhaurir la possibilitat de presentar més recursos administratius.

ajustarse a derecho v pron*ajustar-se a dret* v pron

Estar d'acord amb la llei.

al amparo de loc*a l'empara de* loc prep*emparant-se en* loc prep

al contado loc*al comptat* loc adv

Pagant al moment de la compra.

allanamiento a la demanda m*assentiment a la demanda* m

Acció d'assentir a la demanda.

allanamiento de morada m*violació de domicili* f

Delicte consistent a entrar en un domicili sense autorització o a romandre-hi contra la voluntat del propietari o de l'inquilí.

allanarse a la demanda v pron*assentir a la demanda* v intr

Donar la conformitat a les pretensions de la demanda.

al respecto loc*respecte d'això* loc prep

Pel que fa a això.

en aquest aspecte/respecte loc**alto cargo** m*alt càrrec* m

Persona que ocupa o exerceix un càrrec d'alta responsabilitat dins d'una organització pública o privada.

a mayor abundamiento loc*a més a més* loc**analítica forense** f*analítica forense* f

Conjunt de tècniques d'anàlisi utilitzades per la policia científica, que serveixen per a estudiar una mostra orgànica o inorgànica recollida en el lloc del delicte.

ante mi loc adv*davant meu* loc adv**ante todo** loc adv*abans de res* loc adv*en primer lloc* loc adv

año civil m*any civil* m

Període de 365 dies, o de 366 si és un any de traspàs, que es compta a partir del dia 1 del mes de gener i que acaba el 31 del mes de desembre del mateix any.

año natural m*any natural* m

Període de 365 dies, o de 366 si comprèn el dia 29 de febrer d'un any de traspàs, que es compta de data a data, independentment del dia que es fixi com a començament.

a riesgo y ventura loc adv

Vegeu **a cuenta y riesgo**

a tanto alzado loc*a preu fet* loc**autenticación de firma** f*autenticació de firma* f

Acte per mitjà del qual una persona autoritzada legalitza una firma perquè tenguí plens efectes jurídics.

autonomía conflictual f*autonomia conflictual* f

Llibertat de les parts a l'hora de designar la llei que ha de regir una relació contractual.

a vuelta de correo loc*a correu seguit* loc**b****bajo juramento** loc*sota jurament* loc

De la mateixa manera, s'empren estructures com *sota pena de mort*.

bien de dominio público m*bé de domini públic* m; *bé demanial* m

Bé que pertany a una entitat pública i és destinat directament al compliment d'un fi públic propi del seu titular.

bien demanial m

Vegeu **bien de dominio público**.

bien domanial m

Vegeu **bien de dominio público**.

bien mostrenco m

bé vagant m

Bé moble o semovent que es troba sense cap titular de domini.

blanqueo de dinero m

blanqueig de diner m

Conjunt d'operacions que possibiliten un ús legal de fons econòmics fraudulents o il·legals.

busca y captura f

crida i cerca f

Ordre donada per l'autoritat judicial a la governativa per a perseguir i arrestar un delinqüent.

C**causar baja** v tr

deixar vacant v tr; *ser baixa* v intr; *ser causa de baixa* v intr; *donar-se de baixa* v pron; *ser donat de baixa* v intr; *ser declarat baixa* v intr; *cessar la relació laboral* v intr

causar estado v tr

causar estat v tr

Esdevenir definitiva, sense possibilitats de ser objecte de recurs, una resolució, especialment administrativa.

celebrar un contrato v tr

concertar un contracte v tr; *subscriure un contracte* v tr

Fer un contracte.

como máximo loc

com a màxim loc adv

pel cap alt loc adv

como mínimo loc

com a mínim loc adv

pel cap baix loc adv

con arreglo a loc prep

d'acord amb loc prep

De conformitat amb, segons.

con conocimiento de loc

n'ha estat assabentat loc

a cient de loc prep

A sabuda de, a coneixença de.

con creces loc

amb escreix loc

Escreix: m Allò que, en pagar quelcom, s'afegeix a allò que és convingut o degut.

con vistas a loc

amb vista a loc prep

Pensant en, amb la intenció de. *Fan tot això amb vista a les eleccions.*

coto de caza / de pesca m

àrea de caça m/de pesca privada m

citación a comparecencia f

citació a dia cert f

Acció i efecte de citar a dia cert.

citación de remate f

citació a execució f

Acció i efecte de citar a execució.

citar a comparecencia v tr

citar a dia cert v tr

Citar, un jutge o un tribunal, una persona perquè comparegui davant seu el dia i a l'hora prefixats.

citar de remate v tr

citar a execució v tr

Citar a termini un deutor demandat perquè comparegui en un judici executiu, una vegada practicada la diligència d'embargament dels seus béns.

cláusula penal f*astricció* f

Mesura coercitiva per la qual un tribunal pot constrènyer un deutor a pagar una quantitat per cada dia de retard en el compliment d'un contracte. És un terme de dret comunitari.

comunicado de régimen interior m*comunicat intern* m

Document emprat per a comunicar fets o informacions a persones o unitats de treball d'una mateixa organització.

comunicado interno m

Vegeu **comunicado de régimen interior**.

condenar en costas v tr

condemnar a pagar les costes v tr; *condemnar al pagament de les costes* v tr; *condemnar a les costes* v tr; *condemnar a costes* v tr.

conducta correcta f*mans netes* f pl

Condicció exigida a una persona física o jurídica per a l'exercici de la protecció diplomàtica, segons la qual aquesta persona ha de mostrar una conducta que estigui d'acord amb el dret intern de l'Estat contra el qual reclama, d'acord amb el dret internacional.

conocer de una causa v intr*conèixer d'una causa* v intr; *entendre en/d'una causa* v intr

Examinar, els tribunals, una causa per tal de jutjar-la.

contrato de puesta a disposición m*contracte de posada a disposició* m

Contracte formalitzat per una empresa de treball temporal i una empresa usuària dels seus serveis, que té per objecte la cessió d'un treballador, contractat per l'empresa de treball temporal, per a prestar serveis a l'empresa usuària.

contrato nominado m*contracte nominat* m; *contracte típic* m

Contracte que s'ajusta a un tipus de contracte previst per la llei, la qual en regula específicament els elements essencials.

contrato típico m

Vegeu **contrato nominado**.

convenir a su derecho v intr

convenir al seu dret v intr

Ser convenient per a defensar els drets d'algú.

cuando proceda loc

quan escaigui loc

Quan s'accepti perquè sigui procedent.

quan sigui procedent loc

Quan sigui conforme a dret, a pràctica, a conveniència.

cuanto antes mejor loc

com més aviat millor loc

cuenta de resaca f

compte de ressaca m

cumplir condena v tr

complir (una) condemna v tr

Estar en procés d'executar una pena.

d**dada cuenta**

havent donat compte de loc prep

atès que loc conj

Considerant que. *Atès que no hi podia assistir tothom, la reunió ha estat suspesa.*

havent-se-me'n donat compte loc

dado que loc conj

atès que loc conj

Considerant que.

posat que loc conj

En el supòsit que.

dar vista al expediente v tr

sotmetre a vista l'expedient v tr

Obrir un termini per a exposar un expedient a fi que les parts interessades el puguin examinar i actuar en conseqüència.

de ahora en adelante loc*d'ara endavant; en endavant; d'avui endavant* loc

A comptar des d'ara.

de antemano loc*per endavant* loc adv

Anticipadament.

de régimen loc*de règim* loc; *regimental* adj

En dret penitenciari, d'acord amb el règim penitenciari.

de tratamiento loc*de tractament* loc

En dret penitenciari, d'acord amb el tractament penitenciari.

decaer en su derecho v intr1. *perdre els drets* v tr2. *caducar* v intr; *prescriure* v intrFinalitzar o extingir-se un dret pel transcurs d'un termini predeterminat per la llei o la convenció vàlidament establerta entre particulars. Si parlem de persones hem de dir que *perden els drets*; si es tracta de drets, que *caduquen* o *prescriuen*, segons el cas.**debido a** loc prep*per causa de / a causa de* loc prep

Per raó de.

per raó de loc prep**denunciar un contrato** v tr*denunciar un contracte* v tr

Manifestar, una de les parts, la voluntat de rescindir un contracte.

derechos de autor m pl*drets d'autor* m plDrets morals i d'explotació que té l'autor d'una obra literària, artística o científica. Els drets morals, en tant que indisponibles, són irrenunciables i inalienables, mentre que els drets d'explotació, en tant que disponibles, són negociables i permeten que l'autor incideixi en la publicació, la distribució o l'explotació de la seva obra, així com que faci constar el *copyright*. Els *drets d'autor* formen part de la *propietat intel·lectual*.

día de autos m*dia dels fets* m**dictamen conforme** m*dictamen de conformitat* m

Acte jurídic sense força vinculant, pel qual les institucions comunitàries expressen la seva opinió sobre un o més afers.

e**en ambos efectos** loc*a ambdós efectes* loc

Pel que fa a l'efecte devolutiu i a l'efecte suspensiu.

en balde loc adv*debadés; endebades; en va* adv

En va, sense efecte, inútilment.

en cantidad suficiente loc adv*prou* adv

En quantitat suficient, tant com cal o en cal.

a bastament loc adv

En quantitat suficient.

encargo de gestión m*encàrrec de gestió* m

Encàrrec d'activitats que són competència d'òrgans administratius o d'entitats de dret públic a altres òrgans o entitats de la mateixa administració o d'una altra, sense que se'n cedeixi la titularitat.

encomienda de gestión f

Vegeu **encargo de gestión**.

en cuanto a*quant a; pel que fa a* loc prep

Pel que es refereix a. *Quant als teus honoraris, ja en parlarem més tard.*

en cumplimiento de loc prep*complint* v tr*per complir* loc*per donar compliment* loc

en curso loc

corrent

en el plazo de una audiencia loc

en el termini d'una audiència loc

En aquest cas *audiència* és sinònim de *dia hàbil judicial*.

en lo sucesivo loc

d'ara endavant loc

A comptar des d'ara.

en seguida loc

de seguida loc adv

Sense tardar.

tot seguit loc adv

Immediatament després, com a conseqüència natural.

en su caso loc

si escau loc

En el cas que sigui procedent.

si n'és el cas/ si és cas que loc

Si tal cosa s'esdevenia, si ho creieu convenient.

arribat el cas loc

si s'escau loc

Amb relació a un fet, si es produeix, si s'esdevé.

en su defecto loc

si no el·líp

En cas que no s'esdevengui o sigui fet així.

si no n'hi ha; en defecte de; quan no n'hi hagi

en su día loc

quan sigui loc

en el seu moment loc

entender en una causa v intr

Vegeu **conocer de una causa**.

en tiempo y forma loc

dins del termini i en la forma escaient loc

en un solo efecto loc

a un sol efecte loc

escrito de interposición de recurso contencioso-administrativo m*escrit d'interposició de recurs contenciós administratiu m*

Document que es presenta davant la jurisdicció contenciosa administrativa, un cop exhaurida la via administrativa, per demanar la revisió d'un acte de l'administració subjecte al dret administratiu o d'una disposició de caràcter general de rang inferior a la llei.

escrito de proposición de prueba m*escrit de proposició de prova m*

Document en què els litigants en un procés judicial especifiquen les proves que volen que s'hi duguin a terme.

estado archipelágico m*estat arxipelàgic m*

Estat constituït totalment per un o més d'un grup d'illes, o per part d'illes, per les aigües que les connecten i per d'altres elements naturals, les quals han estat considerades històricament com a entitat geogràfica, econòmica i política.

estar y pasar por loc*atenir-se v pron; sotmetre's v pron*

En alguns casos convé establir una diferència entre *atenir-se* i *sotmetre's*: utilitzar *atenir-se*, si es fa referència a una disposició o a un acord, i *sotmetre's*, si es tracta de la decisió d'una persona o d'un àrbitre.

estarse a loc*ajustar-se a loc; atènyer-se a loc*

Sotmetre's a les previsions d'una disposició legal. També es poden fer servir, com a equivalents d'aquesta locució, les perífrasis d'obligació *haver de + infinitiu* i *caldre + infinitiu*.

extinguir condena v tr*extingir (una) condemna v tr*

Executar completament una pena.

f**factura pro forma f***factura proforma f; proforma f*

Document amb què un venedor notifica al comprador per endavant el cost d'una comanda, però que no n'exigeix el pagament.

forum shopping m*forum shopping* m

Elecció dels tribunals d'un Estat per tal d'obtenir una resolució més favorable d'acord amb les normes de conflicte a l'Estat escollit, ignorant les connexions existents entre els ordenaments jurídics implicats.

funcionario-a de empleo m i f*personal eventual* m

Personal que en virtut de lliure nomenament ocupa un lloc de treball considerat de confiança o d'assessorament no reservat a funcionaris.

h**hacer las veces de** loc*actuar en nom de* loc

Actuar per encàrrec o en representació d'algú, en consideració d'algú o d'alguna cosa, invocant l'auxili, la protecció, etc., d'algú.

com a

En qualitat de. / En concepte de.

Substituir v tr

Posar o posar-se una persona o una cosa en el lloc d'una altra; reemplaçar.

hasta nuevo aviso loc*fins a un altre avís* loc**hoy por hoy** loc*ara per ara* loc

En aquest moment si més no.

i**IVA repercutido** m*IVA transferit* m

Quantitat de l'impost sobre el valor afegit que es carrega a algú.

IVA soportado m*IVA suportat* m

Quota de l'impost sobre el valor afegit que suporta el destinatari dels béns o dels serveis adquirits en operacions subjectes i no exemptes d'aquest tribut.

j

jurado de escabinos m

Vegeu **escabinato**.

jurado escabinado m

Vegeu **escabinato**.

jurado mixto m

Vegeu **escabinato**.

jurado puro m

jurat pur m

Tribunal format per ciutadans, la missió dels quals és determinar i declarar els fets en els processos penals, sense atribucions en matèria de dret. És l'únic tipus de jurat vigent actualment a l'Estat espanyol. Correntment també es denomina amb la forma reduïda *jurat*.

justo precio m

Vegeu **justiprecio**.

l

laboratorio de analítica forense m

laboratori d'analítica forense m

Laboratori de la policia científica en què s'analitzen amb mètodes físics o químics les mostres recollides durant una investigació.

levantar acta v tr

estendre acta v tr; *llevar acta* v tr; *aixecar acta* v tr

Redactar una acta.

llamamiento y busca m

Vegeu **busca y captura.manos limpias** f pl

Vegeu **conducta correcta**.

lo más pronto posible loc

al més aviat possible loc

m

matrimonio rato m

matrimoni rat m

Matrimoni vàlid no consumat.

mejor proveer (diligencias para) v tr

decidir millor v tr

monte comunal m

forest comunal f

Forest la titularitat de la qual correspon als ens locals i l'aprofitament, als veïns.

multa coercitiva f

1. *multa coercitiva f*

Pena pecuniària utilitzada com a mitjà d'execució forçosa d'un acte administratiu.

2. Vegeu **cláusula penal**.

n**noche de autos f**

nit dels fets f

no ha lugar v intr

denegat v tr

No concedit (allò demanat o sol·licitat).

no escau loc

No s'accepta perquè no és procedent.

no pertoca; no correspon loc

nota de reparo f

nota d'objecció f

Advertiment d'una manca de legalitat, d'un defecte de forma, etc., que té un text i que es pot esmenar.

o**obligación de hacer f**

obligació de fer f

Obligació el contingut de la qual és una acció, un servei.

obligado tributario m

contribuent m i f; subjecte passiu m

Persona que ha de complir les prestacions materials i formals derivades d'una obligació tributària.

obrar por sí mismo v intr

actuar en nom propi v intr

P

páguese v tr

que es pagui; pagueu v tr

paradero desconocido (de ignorado paradero) m

de parador ignorat

Que es desconeix l'indret en què es troba.

para su conocimiento/custodia loc

perquè en prengueu coneixement loc

perquè en sigueu custodis loc

parar el perjuicio v tr

afectar el perjudici v tr

personal eventual m

Vegeu **funcionario -a de empleo**.

plus valía f

plus vàlua f

Augment de valor d'uns immobles generat per l'acció dels ens públics que comporta la millora de llurs condicions o la possibilitat d'aprofitament urbanístic. / Augment del valor corrent dels immobles el dia que acaba el període d'imposició en relació amb el valor que tenia a l'inici del període. / Nom que vulgarment es dóna a l'arbitri municipal sobre l'increment de valor d'un terreny en el període entre dues transmissions o en un període concret.

por añadidura loc

de més a més (o de més, a més a més, a més, a més de, a més a més de) loc

Expressions usades per a indicar que una acció, un esdeveniment, un fet, etc., succeeix afegit a un altre.

d'afegitó loc

por cuanto loc

atès que loc conj

Considerant que.

per tal com loc conj arc

Perquè (causal).

por cuenta ajena loc*per compte d'altri* loc

A càrrec d'una altra persona o en nom d'una altra persona.

*Trabajar por cuenta ajena.**Treballar per compte d'altri.***por cuenta propia** loc*per compte propi* loc; *pel seu compte* loc

A càrrec d'un mateix o en nom d'un mateix.

*Trabajar por cuenta propia.**Treballar per compte propi / pel seu compte.***por duplicado** loc*per duplicat* loc; *en doble exemplar* loc; *en dos exemplars* loc; *dos exemplars* loc*Signar un contracte per duplicat.**Signar un contracte en doble exemplar.**Signar un contracte en dos exemplars.**Signar els dos exemplars d'un contracte.*Igualment per a les locucions anàlogues *per triplicat*, *per quadruplicat*, etc.**por lo demás** loc adv*fora d'això* loc adv**por lo menos** loc adv*si més no* loc adv

Almenys, si altra cosa no.

almenys adv

Com a mínim, si més no.

por si acaso loc*si de cas*; *si per cas*; *si un cas* loc

Si tal cosa s'esdevenia, si ho creieu convenient.

presidente -a entrante m i f*president -a entrant* m i f

President que entra a ocupar el càrrec que ha deixat vacant el seu predecessor.

presidente -a saliente m i f*president -a sortint* m i f

President que deixa d'ocupar el càrrec que ocupava.

prestación social sustitutoria f*prestació social substitutòria* f

Servei civil que duen a terme els objectors de consciència, alternatiu al servei militar, que consisteix en una prestació personal en alguna de les activitats incloses en el concepte general de servei social.

propiedad intelectual f*propietat intel·lectual* f

Conjunt dels drets relacionats amb les obres literàries, artístiques i científiques, les interpretacions dels artistes intèrprets i les execucions dels artistes executants, els fonogrames i les emissions de radiodifusió, les invencions en tots els camps de les activitats humanes, els descobriments científics, els dibuixos i els models industrials, les marques de fàbrica, de comerç i de servei, així com els noms de denominació comercial, la protecció contra la competència deslleial i tots els altres drets relacionats amb l'activitat intel·lectual en els terrenys industrials, científics, literaris i artístics. Els *drets d'autor*, juntament amb altres drets, formen part de la *propietat intel·lectual*.

puja a la llana f*licitació al més-dient* f

Sistema de licitació pública en una subhasta, feta de viva veu, consistent a adjudicar una cosa al qui n'ofereix el preu més avantatjós.

q**quebranto de moneda** m*menyscapte de diners* m

Indemnització o gratificació que es paga als habilitats, caixers, pagadors, etc. per les possibles pèrdues de diners.

r**rebaje sindical** m*dispensa sindical* f

Temps dins la jornada laboral que les empreses cedeixen als representants sindicals perquè es dediquin a les activitats que els són pròpies.

refundición de condenas f*refosa de condemnes* f

Acció administrativa que consisteix a sumar la durada de les condemnes d'un intern i restar-ne els abonaments que hi siguin aplicables.

régimen penitenciario m*règim penitenciari* m

Conjunt de les normes de funcionament intern d'un centre penitenciari.

resolución de un contrato f*resolució d'un contracte* f

Acció i efecte de resoldre un contracte.

resolver un contrato v tr*resoldre un contracte* v tr

Deixar sense efecte un contracte vàlidament concertat.

reunir condiciones v tr*reunir condicions* v tr

Complir condicions.

ruegos y preguntas m pl1. *torn obert de paraules* m

Període obert d'intervencions a la fi d'una sessió d'un òrgan col·legiat.

2. *precis i preguntes* m pl

Torn obert de paraules en les sessions de les corporacions locals. Per a les sessions de les corporacions locals cal usar la fórmula *precis i preguntes* perquè la seva reglamentació fixa, detalla, defineix i distingeix aquests tipus d'intervencions.

S**sala de lo civil** f*sala civil* f

Sala que instrueix segons el procediment civil. Es construeixen anàlogament els termes *jurisdicció civil*, *tribunal civil*, etc.

sala de lo contencioso administrativo f*sala contenciosa administrativa* f

Sala que instrueix segons el procediment contenciós administratiu. Es construeixen anàlogament els termes *jurisdicció contenciosa administrativa*, *tribunal contenciós administratiu*, etc.

sala de lo militar f*sala militar* f

Sala que instrueix segons el procediment militar. Es construeixen anàlogament els termes *jurisdicció militar*, *tribunal militar*, etc.

sala de lo penal f*sala penal* f

Sala que instrueix segons el procediment penal. Es construeixen anàlogament els termes *jurisdicció penal*, *tribunal penal*, etc.

sala de lo social f*sala social* f

Sala que instrueix segons el procediment social. Es construeixen anàlogament els termes *jurisdicció social*, *tribunal social*, etc.

salvo buen fin loc*amb les reserves acostumades* loc*salvant-ne la bona fi* loc*si se'n comprova la conformitat* loc**sana crítica** f*bon criteri* m**según lo dispuesto** loc*segons el que es disposa* loc*d'acord amb* loc**sentencia de remate** f*sentència d'execució* f

Sentència dictada en un judici executiu.

se precisa v tr*cal* v tr

Ser necessari.

*es necessita***si procede** v*si escau* loc

Si és procedent, en el cas que sigui procedent.

*si és procedent***sociedad de gananciales** f*societat de guanys* f

Règim econòmic conjugal que crea una comunitat respecte als guanys o beneficis obtinguts indistintament per marit i muller durant el matrimoni.

suma anterior f*suma anterior* f

Suma de les partides d'una columna que reprèn el sumand de la columna anterior.

suma y sigue f*ròssec* m

Suma de les partides que figuren en una columna que passa a figurar com a sumand de la següent.

surtir efecto v tr*tenir efecte* (una cosa) v tr

Realitzar-se.

fer efecte (una cosa) v tr

Donar resultat.

suspender de empleo y sueldo v tr*suspendre de sou i feina* v tr

Privar algú per un temps determinat de retribució i de funcions com a mesura disciplinària.

t**tanto al duplo** m*doble* m; *doble de la quantitat* m*Multa de tanto al duplo de la cuantía de cada contrato.**Multa del doble de la quantia de cada contracte.***toma de razón** f*nota d'intervenció* f

Anotació, en oficines públiques, que acredita actuacions i documents.

tomar razón v tr*prendre nota* v tr

Acreditar que ha estat feta una nota d'intervenció.

trabajo clandestino m*treball no declarat* m

Treball executat infringint la legislació laboral o escapant, per la seva clandestinitat, del pagament de les càrregues socials i fiscals.

trabajo negro m

Vegeu **trabajo clandestino**.

trabajo sumergido m

Vegeu **trabajo clandestino**.

tratamiento penitenciario m

tractament penitenciari m

Conjunt d'activitats que es duen a terme en un centre penitenciari amb la finalitat d'aconseguir la reeducació i la reinserció social dels interns.

V**ver una causa** v tr

Vegeu **conocer de una causa**.

volumen de negocio m

volum de negoci m

Total de transaccions comercials efectuades durant un exercici econòmic.

3. RECURSOS I NOVES INCORPORACIONS LÈXIQUES

Per a dubtes terminològics de qualsevol àmbit d'especialitat, es pot consultar el Cercaterm, que és un servei multilingüe de consultes terminològiques en línia. El web és <<http://www.termcat.cat/cercaterm>>.

Per a informació sobre noves incorporacions lèxiques, es pot consultar la Neoloteca del TERMCAT al web <<http://www.termcat.cat/neoloteca>>. A la Neoloteca es poden trobar tots els neologismes tècnics i científics normalitzats en català pel Consell Supervisor del TERMCAT, amb la definició i les equivalències en altres llengües.

A les Illes Balears, hi ha un centre col·laborador del TERMCAT, el Gabinet de Terminologia, creat el 1991 mitjançant un conveni de cooperació entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports i la Universitat de les Illes Balears. El Gabinet de Terminologia, al web <<http://www.uib.es/secc6/slg/gt/>>, ofereix un borsí de consultes on es recullen els termes que no es troben documentats en les fonts de consulta més habituals.